ЗВЯЗДА

● выдаецца са жніўня 1917 г. ● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА ● цана 1000 рублёў

13 снежня 1996 г. пятніца, № 289 (23092)

БЕЛАРУСКА-РАСІЙСКІЯ ПЕРАМОВЫ ПА ПАСТАЎКАХ ГАЗУ ЗАВЯРШЫЛІСЯ ПАСПЯХОВА ДЛЯ БЕЛАРУСІ

Паводле звестак БелаПАН, беларуска-расійскія перамовы па аб'ёмах паставак газу, якія на працягу апошніх дзён інтэнсіўна вяліся на ўзроўні ўрадаў і зацікаўленых ведамстваў, завяршыліся паспяхова: расійскі газ будзе пастаўляцца ў Беларусь у ранейшых аб'ёмах.

Як ужо паведамлялася, некалькі дзён таму беларускі ўрад атрымаў тэлеграму, у якой расійскае АТ «Газпром» паведамляла аб сваім рашэнні скараціць на 50 працэнтаў аб'ём паставак газу з-за запазычанасці Беларусі. Паводле даных інфармацыйнай крыніцы, на 5 снежня агульны доўг рэспублікі за расійскі газ складаў 6. 760.227 мільёнаў беларускіх рублёў.

Падрабязнасці беларуска-расійскіх перамоў афіцыяльна не паведамляюцца. Ведама толькі, што ўрад усур'ёз заклапочаны тым, як прымусіць міністэрствы, ведамствы і канкрэтныя прадпрыемствы разлічвацца за ўжо атрыманы газ.

Ірына ЛЕЎШЫНА, БелаПАН.

РОЗГАЛАС

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

ПЕНСІІ ПАКУЛЬ ВЫДАЮЦЦА СВОЕЧАСОВА

Як паведаміў карэспандэнту «Звязды» першы намеснік кіраўніка фонду сацыяльнай абароны Леанід Пісарчык, фінансаванне выплаты пенсій пакуль ідзе своечасова. З патрэбных на выплату за снежань 1,5 трыльёна рублёў зараз маецца 1,04 трыльёна, ці 71,1 працэнта (на такі ж перыяд мінулага месяца — 44,9).

Пакуль становішча нармальнае, аднак у спецыялістаў існуе зразумелая трывога за будучае. Некалькі дзён таму паступілі звесткі аб пераразліку пенсій, зыходзячы з новага памеру мінімальнай заработнай платы, што быў устаноўлены пастановай урада 2 снежня. Гэта, відома, прывядзе да новых выдаткаў. Па словах Леаніда Якаўлевіча, яны будуць складаць звыш 100 мільярдаў рублёў. Акрамя таго, асноўнай праблемай з'яўляецца запазычанасць прадпрыемстваў фонду сацыяльнай абароны па выплаце страхавых узносаў — яна складае зараз 1,8 трыльёна рублёў. Пры наяўнасці такога доўгу своечасовая выплата пенсій у будучым годзе будзе ажыццяўляцца толькі пры ўмове пагашэння хаця б 1 трыльёна рублёў ад агульнай запазычанасці.

Да тых жа страхавыя ўзносы з новага ўстаноўленага мінімальнага памеру заработнай платы пачнуць паступаць у пенсійны фонд толькі ў лютым будучага года. А пакуль для выплаты пенсій дзейнічае ўжо з 1 снежня 1995 года. Атрымліваецца, што выплата ў двух месяцаў будзе праводзіцца за кошт рэзерваў. Інакш адбудзецца значны рост непалат.

«За снежань пенсіі будуць выплачвацца своечасова, — заўважыў Леанід Пісарчык, — а вось у далейшым без кардынальнага вырашэння гэтага пытання могуць узнікнуць цяжкасці».

Мікалай ЛІТВІНАЎ.

Новы год можна будзе сустрэць пад стрэлы айчыннага шампанскага

Новы год не за гарамі. Трэба будзе і святочны стол накрываць, а як жа навагодні стол без шампанскага? Пераходзіць са старога года ў новы пад бой гадзінніка і стрэлы гэтага пеністага напою стала традыцыяй у нашай краіне.

Усе, хто яшчэ не як след падрыхтаваўся да сустрэчы Новага года, шукаюць, ці ўдасца набыць да свята бутэлечку-другую «Савецкага шампанскага». [illegible]

Каментарый сітуацыі ў нашай краіне даў карэспандэнту на Мінскім заводзе шампанскіх він [illegible] пакоіць аматараў гэтага напою. На працягу снежня завод пастаўляе ў магазіны рэспублікі 700 тысяч бутэлек «Советского шампанского», з іх у Мінск пойдзе 250 тысяч. Дагэтуль у магазіны рэспублікі яго трапляла на 50—100 тысяч менш. Перабоі з «Советским шампанским», якое [illegible] ў лістападзе, былі звязаны з выкананнем заводам экспартнай праграмы. Сёння яна ў асноўным выканана, і гэты напой у перадсвяточныя дні будзе прадавацца без усялякіх цяжкасцей.

Сяргей ПРОТАС.

НОВЫ ПАШПАРТ ВЫРАТУЕ АД ПРАБЛЕМ?

Вядома, што даволі працяглы час людзі не маглі атрымаць пашпарт, паколькі «наверсе» доўга вырашалі, якім яму быць.

Усё ж пры афармленні дакументаў не выдавалі на рукі, бо існавала негалоснае распараджэнне не рабіць гэта да таго моманту, пакуль першы пашпарт не будзе ўручаны ўрачыста. Але ўсе мы людзі, да таго ж, бывае, без галоўнага дакумента ў жыцці немагчыма вырашыць розныя праблемы, таму «ў парушэнне» забароны пашпарты ўсё ж выдаваліся. Жонка падала паперы на змену прозвішча ў сярэдзіне кастрычніка, пашпарт новага ўзору быў гатовы, як сведчыць запіс, 19 лістапада.

На руку пасля настойлівых тэлефанаванняў [illegible] яго выдалі 6 снежня. Магчыма, зараз людзі ўздыхнуць з палёгкай, хаця [illegible] засталіся. Скажам, новы агульнаграмадзянскі пашпарт аднолькава можа выкарыстоўвацца як замежны, але афармляць яго ў гэтай якасці пачнуць толькі са студзеня будучага года. Аформіць замежны пашпарт старога ўзору (яшчэ часоў СССР, які дзейнічаў да гэтага і будзе дзейнічаць далей) таксама наўрад ці ва ўсіх атрымаецца: па АВІРах развешаны аб'явы, што пасля 17 снежня гэтага года дакументы на іх афармленне прымацца не будуць.

Сяргей РАСОЛЬКА.

У МІНІСТЭРСТВЕ ЗНЕШНІХ ЭКАНАМІЧНЫХ СУВЯЗЕЙ БЕЛАРУСІ ПАДВЕДЗЕНЫ ВЫНІКІ ЗНЕШНЕГАНДЛЁВАГА АБАРОТУ РЭСПУБЛІКІ ЗА ДЗЕСЯЦЬ МЕСЯЦАЎ ГЭТАГА ГОДА

У Міністэрстве знешніх эканамічных сувязей Беларусі падведзены вынікі знешнегандлёвага абароту рэспублікі за дзесяць месяцаў гэтага года. Яго памер склаў 9,9 млрд. долараў ЗША. Тавараабарот з краінамі СНД склаў 6,6 млрд. долараў, у тым ліку з Расіяй — 5,2 млрд., з дзяржавамі далёкага замежжа — 3,3 млрд. У параўнанні з адпаведным перыядам мінулага года тавараабарот павялічыўся ў цэлым на 19,7 працэнта, з краінамі СНД — на 25, з дзяржавамі далёкага замежжа — на 10,4 працэнта.

У агульным аб'ёме тавараабароту доля краін Садружнасці склала 66,6 працэнта і павялічылася ў параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года на 2,6 працэнта. Доля Расіі ў агульным аб'ёме склала 52,9 працэнта, павялічыўшыся на 4,4 працэнта ў параўнанні з мінулым годам. Доля краін далёкага замежжа склала 33,4 працэнта — гэта на 2,8 працэнта менш, чым за 10 месяцаў мінулага года.

Аб'ём экспарту Беларусі за гэты ж перыяд склаў 4329,1 млн. долараў. У тым ліку экспарт у краіны СНД — 2918,8 млн. долараў, з іх у Расію — 2307 млн., у дзяржавы далёкага замежжа — 1410,3 мільёна. Такім чынам, у параўнанні з леташнімі паказчыкамі аб'ём экспарту павялічыўся ў цэлым на 13 працэнтаў, з краінамі СНД — на 24,2, у тым ліку з Расіяй — на 40 працэнтаў. Адначасова ў гандлі з дзяржавамі далёкага замежжа гэты паказчык скараціўся на 4,9 працэнта. Доля краін СНД у агульным аб'ёме экспарту склала 67,4 працэнта, павялічыўшыся ў параўнанні з мінулым годам на 6,1 працэнта; доля Расіі — 53,3 працэнта (павялічылася на 10,3 працэнта). Доля краін далёкага замежжа ў агульным аб'ёме экспарту роўная 32,6 працэнта, што на 6,1 працэнта менш, чым за адпаведны леташні перыяд.

Агульны аб'ём імпарту за студзень-кастрычнік склаў 5568,2 млн. долараў, у тым ліку імпарт з краін СНД — 3672,7 млн., з іх з Расіі — 2931,4 млн., з дзяржаў далёкага замежжа — 1895,5 млн. У параўнанні з адпаведным перыядам 1995 года аб'ём імпарту павялічыўся ў цэлым на 25,6 працэнта, з краінамі СНД — на 25,7, у тым ліку з Расіяй — на 24,2 працэнта. З дзяржавамі далёкага замежжа гэты паказчык павялічыўся на 25,4 працэнты. Доля краін СНД у агульным аб'ёме імпарту склала 66 працэнтаў, скараціўшыся ў параўнанні з леташнім перыядам на 0,1 працэнта. Доля Расіі ў аб'ёме імпарту — 52,6 працэнта, скараціўшыся на 0,6 працэнта. Доля дзяржаў далёкага замежжа ў аб'ёме імпарту ў параўнанні з мінулым годам, наадварот, павялічылася на 0,1 працэнта, склаўшы 34 працэнты.

Сальда знешняга гандлю за дзесяць месяцаў заставалася адмоўным і дасягнула 1239,1 млн. долараў.

Наталля КУЛАГІНА, БелаПАН.

УКАЗ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ № 546

АБ ВЫЗВАЛЕННІ В.С.КАПІТАНА АД ПАСАДЫ ГЕНЕРАЛЬНАГА ПРАКУРОРА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Вызваліць Капітана Васіля Сцепанавіча ад пасады Генеральнага пракурора Рэспублікі Беларусь па ўласнаму жаданню ў сувязі са станам здароўя (арт.31 КЗаП Рэспублікі Беларусь).

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А.ЛУКАШЭНКА.

12 снежня 1996 г., г.Мінск.

УКАЗ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ № 547

АБ НАЗНАЧЭННІ А.А.БАЖЭЛКІ ГЕНЕРАЛЬНЫМ ПРАКУРОРАМ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

У адпаведнасці з пунктам 9 артыкула 84 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь назначыць Бажэлку Алега Аляксандравіча Генеральным пракурорам Рэспублікі Беларусь з наступным узгадненнем з Саветам Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А.ЛУКАШЭНКА.

12 снежня 1996 г., г.Мінск.

ДА ВЕДАМА ДЭПУТАТАЎ ПАЛАТЫ ПРАДСТАЎНІКОЎ ПАРЛАМЕНТА — НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Першая сесія Палаты прадстаўнікоў парламента — Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь пачне сваю работу 17 снежня 1996 года ў 10 гадзін раніцы ў зале пасяджэнняў Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь (Дом урада, левае крыло, пакой № 500).

Рэгістрацыя дэпутатаў будзе праводзіцца 16 снежня 1996 года з 16.00 да 19.00 у памяшканні парламента — Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь (Дом урада, правае крыло, пакой № 235), а 17 снежня — з 8.30 да 9.45 у фае залы пасяджэнняў Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь (пакой № 500).

УКАЗ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ № 533

АБ УНЯСЕННІ ЗМЯНЕННЯ Ў ЧАСОВЫ ПАРАДАК НАРМАЛІЗАЦЫІ РАЗЛІКАЎ ПАМІЖ СУБ'ЕКТАМІ ГАСПАДАРАННЯ Ў РЭСПУБЛІЦЫ БЕЛАРУСЬ

Па ўзгадненню з Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь частку другую пункта 3 Часовага парадку нармалізацыі разлікаў паміж суб'ектамі гаспадарання ў Рэспубліцы Беларусь, зацверджанага Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 5 кастрычніка 1994 г. № 135 і пастановай Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь ад 13 верасня 1994 г. № 17 (Збор указаў Прэзідэнта і пастаноў Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь, 1994 г., № 7, арт.163; 1995 г., № 22, арт.512; 1996 г., № 5, арт.113), выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Суб'ектам гаспадарання па 31 снежня 1997 г. дазваляецца рабіць разлікі ў замежнай валюце за прыродны газ, нафту, нафтапрадукты (уключаючы топачны мазут), звадкаваны газ і сыравіну для яго вытворчасці, электрычную энергію, якія пастаўляюцца з-за межаў рэспублікі, а таксама за электрычную і цеплавую энергію, што выпрацоўваецца з выкарыстаннем указаных прыроднага газу і топачнага мазуту».

Гэты Указ уводзіцца ў дзеянне з дня яго падпісання.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А.ЛУКАШЭНКА.

11 снежня 1996 г., г.Мінск.

У КАБІНЕЦЕ МІНІСТРАЎ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Пад старшынствам намесніка прэм'ер-міністра Уладзіміра Русакевіча 11 снежня праведзена чарговае пасяджэнне Міжведамаснага савета па супрацоўніцтву з Саветам Еўропы.

У ходзе пасяджэння адбыўся абмен думкамі аб перспектывах супрацоўніцтва з Саветам Еўропы. Удзельнікі былі праінфармаваны аб тым, што Савет Еўропы зацвердзіў прапановы Рэспублікі Беларусь па супрацоўніцтву на 1997 год. У наступным годзе СЕ больш увагі зверне на ўдзел беларускіх экспертаў у праграмах у прававой сферы, у галіне правоў чалавека, сродкаў масавай інфармацыі.

Удзельнікі пасяджэння адзначылі неабходнасць працягваць самы актыўны ўдзел Беларусі ў праектах, якія прапануе Савет Еўропы, што, несумненна, будзе садзейнічаць працэсу інтэграцыі нашай рэспублікі ў еўрапейскую прастору. Адным з такіх праектаў з'яўляецца Праграма па ўдасканаленню аховы культурнай спадчыны Беларусі, на рэалізацыю якой плануецца выдзеліць 160 тысяч долараў. Праграма прадугледжвае падрыхтоўку спецыялістаў у розных галінах, дапамогу ў правядзенні рэстаўрацыйных работ у Беларусі.

Усе прысутныя на пасяджэнні пацвердзілі, што дзейнасць па ўступленню Беларусі ў Савет Еўропы будзе і далей заставацца прыярытэтнай для нашай дзяржавы.

Прэс-служба Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь — БЕЛТА.

Гарадскі пейзаж: пасвятлела... Фота Аляксандра КАРЖА.

НОВЫ ПАСОЛ ФІНЛЯНДЫІ Ў БЕЛАРУСІ КАНСТАТАВАЎ АДСУТНАСЦЬ ПРАБЛЕМ У ДВУХБАКОВЫХ АДНОСІНАХ

«Мы ніколі не адмаўляліся ад добрых парад і шчырай падтрымкі з боку нашых калег і суседзяў з краін Еўрапейскага саюза», — сказаў Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка 12 снежня ў час уручэння даверчых грамат новым Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Фінляндыі ў нашай краіне Рауна Віемера.

У той жа час, паводле слоў кіраўніка дзяржавы, Беларусь будзе будаваць унутраную і знешнюю палітыку зыходзячы перш за ўсё з прынцыпаў свайго суверэнітэту і незалежнасці.

Звяртаючыся да Прэзідэнта Беларусі, Рауна Віемера канстатаваў, што ва ўзаемаадносінах паміж нашымі дзяржавамі не існуе якіх-небудзь двухбаковых праблем.»З'яўляючыся членам Еўрапейскага саюза, Фінляндыя верыць, што цяпер ёсць неабходнасць адкрытага палітычнага дыялогу паміж ЕС і Беларуссю. Мы ведаем пра тыя праблемы, якія стаяць перад Беларуссю ў ажыццяўленні палітычных і эканамічных рэформаў. Агульныя каштоўнасці і прынцыпы АБСЕ, прыхільнікам якіх з'яўляюцца як Фінляндыя, так і Беларусь, павінны стаць той трывалай асновай, на якой Еўрапейскі саюз будзе будаваць свае ўзаемаадносіны з Рэспублікай Беларусь»,— сказаў пасол.

Аляксандр Лукашэнка паабяцаў садзейнічанне і падтрымку фінскаму дыпламату ў ажыццяўленні ім сваёй місіі ў Рэспубліцы Беларусь. «Я рады, што мы можам з упэўненасцю гаварыць аб адсутнасці рознагалоссяў паміж Беларуссю і Фінляндыяй як у эканамічным, так і ў палітычным плане. Як Прэзідэнт краіны я магу абяцаць, што зраблю ўсё магчымае, каб праблем паміж нашымі краінамі не было і ў далейшым»,— сказаў кіраўнік беларускай дзяржавы.

Вадзім МІЛІЦЫН, БЕЛТА.

ПРАЦЯГ СЕНСАЦЫІ

ВЯЛІКАЯ ВАНДРОЎКА МАЛЕНЬКАГА ЧАЛАВЕКА

Пяцігадовая Віка Радзівонава (на здымку) больш як паўгода не бачыла сваю маці. Пра тое, што здарылася з ёй, чытайце на другой старонцы нашай «Звязды».

ПРАЕКТ БЮДЖЭТУ, ЯКІ ЧАКАЛІ ЎЖО ДАЎНО...

Учора міністр фінансаў Павел Дзік разам з іншымі кіраўнікамі міністэрства правёў прэс-канферэнцыю. Тэма — бюджэт наступнага года.

Падчас яе міністр засярodзіў увагу на жорсткасці падыходаў да фарміравання як даходнай, так і расходнай частак бюджэту, а таксама на яго сацыяльнай накіраванасці.

Прыярытэтамі выбраны жыллёвае будаўніцтва, сельская гаспадарка і экспарт. У аснову пакладзены мяркуемы рост валавога ўнутранага прадукту на 5 працэнтаў пры сярэднямесячнай інфляцыі 2 працэнты. Плануецца змяншэнне падатковай нагрузкі на суб'ектаў (найперш — прамысловасці), павелічэнне збіральнасці падаткаў, расшырэнне правоў мясцовых органаў па ўвядзенню мясцовых збораў. Больш 55 працэнтаў даходнай часткі мяркуецца накіраваць на сацыяльныя выплаты, утрыманне сацыяльнай сферы. Са сродкаў, выдзеленых для фінансавання народнай гаспадаркі, большая частка пойдзе ў аграсектар. Фінансаванне сілавых міністэрстваў і ведамстваў мяркуецца захаваць на ранейшым узроўні расходаў.

Бюджэт 1997 года найперш павінен быць рэальным, зазначыў П. Дзік. Пры гэтым ён паведаміў, што для таго, каб задаволіць усе заяўкі, якія былі пададзены, трэба было б павялічыць падаткі практычна ў 2 разы.

У цэлым жа кансалідаваны бюджэт павінен скласці: па даходах — 60 трыльёнаў рублёў, па расходах — 67,5 трыльёна. Дэфіцыт — 3,3 працэнта ад валавога ўнутранага прадукту (на сёлетні год дэфіцыт вызначаны ў межах 3,1 працэнта, а, па словах П. Дзіка, практычна складзецца на ўзроўні 2 працэнтаў). Для яго пакрыцця прадугледжваецца значнае павелічэнне эмісіі дзяржаўных казначэйскіх абавязацельстваў (у сёлетнім годзе за кошт гэтага пакрывалася 15 працэнтаў дэфіцыту, у наступным годзе за кошт ДКА мяркуецца пакрываць каля 28 працэнтаў, або 2,1 трыльёна рублёў). Астатняя частка прапануецца Нацыянальнаму банку. Пры гэтым было падкрэслена, што ў праекце прадугледжана: крэдытаванне з боку НБ не павінна перавышаць 1,5 працэнта валавага ўнутранага прадукту.

У аснову падатковага механізма вырашана пакласці падатковае заканадаўства сёлетняга года. Але пры гэтым прапанавана адмяніць зборы на ўтрыманне пажарнай службы, зменшыць да 7 працэнтаў стаўку чарнобыльскага падатку, скараціць пазабюджэтныя фонды. Па словах П. Дзіка, калі ў цэлым у бюджэце акумулiравалася 37 працэнтаў ВУП, то ў бюджэце наступнага года будзе закумуліравана яго 33 працэнты, г. зн. падатковую нагрузку плануецца зменшыць на 4 працэнты. Тэрыторыі павінны фарміраваць за кошт мясцовых крыніц не менш як 3 працэнты сваіх даходаў, а за кошт агульных крыніц, г. зн. крыніц, з якіх «кормяцца» і рэспубліканскі, і мясцовыя бюджэты, — каля 18 працэнтаў.

510 мільярдаў рублёў даходаў бюджэту плануецца атрымаць ад прыватызацыі. Пры гэтым прагучала і такая інфармацыя: на сёлетні год закладваўся адзін трыльён «прыватызацыйных» рублёў, а атрымалі — 1 працэнт.

Замежных пазык мяркуецца атрымаць 45 мільёнаў долараў, але яны будуць накіраваны на абслугоўванне тых даўгоў і пазык, якія ўжо ёсць.

У бліжэйшы час праект бюджэту мяркуецца накіраваць у парламент, прычым П. Дзік выказаў надзею, што ў снежні мы будзем мець ужо зацверджаны бюджэт.

Думаецца, што падставы для такой надзеі ёсць: толькі сфарміраваная Палата, пазбаўленая многіх ранейшых высокакваліфікаваных эканамістаў, наўрад ці доўга будзе ўваходзіць у нудную арыфметыку лічбаў. Да таго ж дэпутаты зноў пастаўлены перад фактам: новы бюджэтны год — ужо вось ён, і бюджэт трэба разглядаць як мага хутчэй. Варта нагадаць: у Расіі бюджэтныя дэбаты цягнуцца ўжо 4 месяцы.

Варта таксама вылучыць асобныя моманты. Найперш пры фарміраванні бюджэту зноў не ўдаецца абысціся без інфляцыйных крыніц пакрыцця яго дэфіцыту. Крэдыты Нацыянальнага банка на пакрыццё дэфіцыту — гэта, па сутнасці, усё той жа нідзе не ўлічваемы дадатковы падатак на ўсіх.

Далей. Ужо зазначана адносна мяркуемага росту на 5 працэнтаў ВУП. Гэты паказчык можна было б прыняць як абнадзейлівы. Але разам з тым паўстае пытанне: якім чынам ён разлічаны? Да такога пытання падштурхоўваюць словы, якія прагучалі на прэс-канферэнцыі: маўляў, астатнія параметры, па галінах і ведамствах, «яшчэ разлічваюцца». Карацей кажучы, яўна выкарыстаны традыцыйны прынцып фарміравання бюджэту «зверху ўніз», хоць больш лагічна фарміраваць «знізу уверх».

У праекце адсутнічаюць знешнія крыніцы фінансавання дэфіцыту. Гэта, хутчэй, не проста адмова ад іх. Але калі ўлічваць і без таго немалыя даўгі рэспублікі, то, відаць, і сапраўды, лепш будзе абысціся без такога фінансавання зусім.

Аднак, нагадаем, усё гэта пакуль што — праектныя прыкідкі.

Апошняе. Падчас прэс-канферэнцыі была ўдзелена ўвага праблеме павышэння збіральнасці падаткаў. Гэта, сапраўды, важная праблема, вырашэнне якой абяцае значную прыбаўку даходнай часткі. Але гэта датычыць тых, хто ўтойвае падаткі. А як быць з тымі, якім і плаціць, і ўтойваць няма чаго? Пры адказе прагучала: мы супраць таго, каб падыходзіць да ўсіх з адной меркай, і ў прыватнасці гэта датычыць буйных дзяржаўных прадпрыемстваў, якія знаходзяцца ў цяжкім становішчы... Між тым, усё гэта мае больш глыбокі змест, больш датычыць праблемы сапраўднага рэфарміравання эканомікі, ажыццяўлення дзейнасці суб'ектаў, іх узаемаадносінаў паміж сабой і паміж імі і дзяржаўнымі органамі на рынычных прынцыпах. Можна меркаваць, у Мінфіне больш схіляюцца да традыцыйных прынцыпаў.

Іван БАРАНОЎСКІ.

АКТУАЛЬНЫ КАМЕНТАРЫЙ

БЫЦЬ ЦІ НЕ БЫЦЬ ПАЛІТЫЧНАЙ І ЭКАНАМІЧНАЙ ІЗАЛЯЦЫІ БЕЛАРУСІ?

Неадэкватная рэакцыя сусветнага супольніцтва на вынікі ўсенароднага галасавання ў нашай краіне раз-пораз прымушае задумацца над тым, ці не апынецца беларуская дзяржава ў ізаляцыі — як палітычнай, так і эканамічнай. Пракаменціраваць гэту сітуацыю карэспандэнт БЕЛТА папрасіў намесніка міністра замежных спраў рэспублікі Міхаіла Хвастова.

Паводле яго слоў, Міністэрства замежных спраў Беларусі старанна вывучае рэакцыю краін Захаду на вынікі прайшоўшага рэферэндуму. Пры гэтым дыпламат бярэ ў разлік перш за ўсё еўрапейскія дзяржавы і Злучаныя Штаты Амерыкі. Астатнія краіны свету, лічыць ён, яўнай цікавасці адносна падзей у нашай рэспубліцы не праяўляюць.

Рашэнне аб увядзенні якіх-небудзь санкцый адносна Беларусі еўрапейскімі арганізацыямі, на думку Міхаіла Хвастова, будзе не вельмі дальнабачным крокам. Любая міжнародная арганізацыя павінна лічыцца з вынікамі ўсенароднага волевыяўлення, у якой бы краіне гэта не адбывалася. Непрызнанне Парламенцкай асамблеяй Савета Еўропы Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, а менавіта аб такім магчымым рашэнні гэтай арганізацыі апошнім часам распаўсюджваюцца звесткі, на яго думку, будзе малаперспектыўным.

— І нават калі супрацоўніцтва гэтай арганізацыі з нашай краінай поўнасцю спыніцца, гэта не будзе прадуманым крокам, — падкрэсліў намеснік кіраўніка знешнепалітычнага ведамства рэспублікі. — Міжнародныя арганізацыі павінны быць зацікаўлены ў тым, каб рэальна вывучаць сітуацыю і прычыны, якія прыводзяць да таго або іншага выніку. Можна па-рознаму ставіцца да дзеянняў выканаўчай улады, але абсалютна абстрагавацца ад таго, што адбываецца, немагчыма.

Дыпламат лічыць, што еўрапейскія дзяржавы не ўвядуць супраць нашай краіны якія-небудзь палітычныя і эканамічныя санкцыі. Паводле яго слоў, цяпер не той час, каб рабіць такія захады. Міхаіл Хвастоў мяркуе, што міжнародныя арганізацыі і еўрапейскія інстытуты будуць весці дыялог з Нацыянальным сходам. І гэта павінна адбыцца перш за ўсё па той простай прычыне, што ім неабходна разабрацца ў функцыях, якія будзе выконваць гэты дзяржаўны орган. Пры гэтым дыпламат выказаў спадзяванне, што такі дыялог будзе весціся як на двухбаковым, так і на шматбаковым узроўні з Прэзідэнтам і Адміністрацыяй Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

— Усё тое, што адбылося ў Беларусі, справа толькі самой Беларусі, і я не думаю, што еўрапейскія дзяржавы маглі б нейкім чынам паўплываць на вынік праведзенага рэферэндуму, — падкрэсліў намеснік міністра замежных спраў. — Народ сказаў тое, да чаго ён быў гатовы, і з гэтым нельга не лічыцца.

Адносна распаўсюджанай інфармацыі аб намерах Літвы ўмацоўваць граніцы з нашай дзяржавай і звярнуцца ў НАТО наконт паскарэння працэдуры ўступлення яе ў гэты альянс кіруючы работнік беларускага МЗС заявіў наступнае: «Беларусь свае граніцы ўмацоўваць не збіраецца. А тое, што хоча зрабіць адносна нашай краіны любая дзяржава, якая мяжуе з намі, — гэта яе ўласная справа. Ніякіх ваяўнічых намераў у Беларусі няма». У той жа час Міхаіл Хвастоў гэту заяву кіраўніцтва суседняй краіны сур'ёзным не лічыць.

Што ж датычыць распрацоўкі беларускім МЗС знешнепалітычнага курсу краіны ў выпадку ўвядзення Захадам палітычных і эканамічных санкцый, то, як адзначыў дыпламат, цяпер сітуацыя толькі аналізуецца. Міхаіл Хвастоў абсалютна выключае магчымасць ізаляцыі Беларусі.

Ігар РУБАН, БЕЛТА.

ПАВАЖАНЫЯ ЧЫТАЧЫ, УВАГА!

Мы рады паведаміць вам, што рэспубліканскае аб'яднанне «Белпошта» ПРАДОЎЖЫЛА ПАДПІСКУ НА ГАЗЕТУ «ЗВЯЗДА» ДА 15 СНЕЖНЯ ЎКЛЮЧНА. Таму ўсе, хто хоча ведаць самыя апошнія і самыя патрэбныя навіны, быць у курсе жыцця краіны і замежжа, мае яшчэ некалькі дзён для таго, каб паспець схадзіць на пошту.

Нагадваем, што падпісны кошт НА АДЗІН КВАРТАЛ складае 41.700 рублёў, НА ПАЎГОДДЗЕ — 83.400 рублёў.

Не прагадайце!

ДЫПЛАМАТЫЧНЫ КУР'ЕР

МІНІСТЭРСТВА ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ БЕЛАРУСІ ПАПЯРЭДЖВАЕ...

У сувязі з тым, што асобныя замежныя сродкі масавай інфармацыі мэтанакіравана працягваюць распаўсюджваць скажоную інфармацыю аб грамадска-палітычнай сітуацыі ў Рэспубліцы Беларусь, знешнепалітычным ведамствам краіны 12 снежня распаўсюджана адпаведная заява.

Як гаворыцца ў дакуменце, пры падрыхтоўцы матэрыялаў часта адбываецца адкрытая падмена фактаў, калі, напрыклад, «скапленне людзей — звычайная чарга пры адкрыцці новага рэстарана — падносіцца як масавае шэсце пратэсту». МЗС лічыць, што відэарэпартажы манціруюцца такім чынам, каб стварыць у тэлегледачоў уражанне аб шматтысячных мітынгах і дэманстрацыях у сталіцы Беларусі. Пры гэтым «наўмысна завышаецца колькасць удзельнікаў акцый, скажаюцца дзеянні сіл правапарадку, даюцца неаб'ектыўныя, прадузятыя ацэнкі падзеям».

«Такія карэспандэнцыі маюць на мэце дыскрэдытацыю ўнутранай палітыкі нашай дзяржавы ў вачах сусветнай грамадскасці, накіраваную на нагнятанне палітычнай напружанасці ў краіне, — гаворыцца ў дакуменце. — У рэспубліцы адбыўся рэферэндум, які пераканаўча прадэманстраваў шырокую падтрымку народам палітыкі кіраўніцтва краіны. Апазіцыйныя сілы паказалі сваю бездапаможнасць, засталіся ў меншасці».

Беларускае знешнепалітычнае ведамства лічыць, што ўсе заявы аб расколе ў грамадстве, — «толькі спроба выдаць жаданае за рэчаіснасць». Новая рэдакцыя Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь стварыла, як лічыць МЗС, усе перадумовы для далейшага развіцця дэмакратыі і беларускай дзяржаўнасці, і «ў гэтым працэсе не апошнюю ролю прызначаны адыграць нацыянальныя і замежныя сродкі масавай інфармацыі».

У той жа час, у выпадку распаўсюджвання акрэдытаванымі журналістамі замежных СМІ заведама недакладных матэрыялаў аб унутрыпалітычнай сітуацыі ў дзяржаве, міністэрства мае намер прымаць прадугледжаныя заканадаўствам краіны меры.

БЕЛТА.

ПЕРАПРАЦОЎКА НАФТЫ Ў БЕЛАРУСІ СКАРАЧАЕЦЦА

Як стала вядома БелаПАН, першасная перапрацоўка нафты ў Беларусі ў студзені—лістападзе гэтага года склала 11.361.374 тоны, што на 4,4 працэнта менш за аб'ёмы аналагічнага перыяду 1995 года. ВА «Нафтан» за адзінаццаць месяцаў перапрацавала 6.353.041 тону нафты (95,6 працэнта да аналагічнага перыяду 1995 г.), Мазырскі НПЗ — 5.008.333 тоны (95,5 працэнта). У лістападзе гэтыя прадпрыемствы перапрацавалі адпаведна 269436 тон (44,9 працэнта да лістапада 1995 г.) і 324057 тон (72,2 працэнта).

Зніжэнне аб'ёмаў перапрацоўкі нафты заводамі адбылося з-за змяншэння паставак сыравіны расійскімі нафтавымі кампаніямі «Слаўнафта», «ЛУКойл», «Юкас» і іншымі, паведаміла БелаПАН крыніца ва ўрадзе рэспублікі.

Яўген ГРУБІЧ, БелаПАН.

ПРАЦЯГ СЕНСАЦЫІ

ВЯЛІКАЯ ВАНДРОЎКА МАЛЕНЬКАГА ЧАЛАВЕКА

Наша газета ў нумары за 23 лістапада ўжо расказвала пра тое, як была выкрадзена пяцігадовая Віка Радзівонава. Знайшлі яе аж у Бельгіі, а потым самалётам даставілі ў Мінск. Але, паколькі па гэтай справе вялося крымінальнае расследаванне, ніякіх падрабязнасцей рэдакцыя абнародаваць не магла. Аднак газета паабяцала чытачам паведаміць усе факты пасля завяршэння следства. І вось з дазволу следчага пракуратуры Фрунзенскага раёна сталіцы Алега Волчака мы крыху прыадкрываем заслону над гэтым незвычайным здарэннем.

У Іны жыццё не заладзілася вельмі рана: канфліктавала з бацькамі (дарэчы, сумленнымі і працавітымі хлебаробамі адной з вёсак Гомельшчыны). Старэйшыя дзеці ўжо выйшлі на ўласную жыццёвую сцежку, абзавяліся сем'ямі, а з малой тварылася нешта нядобрае: не хацела вучыцца, уцякала са школы, з дому. Аднойчы знікла на некалькі тыдняў (па гэтаму факту нават узбудзілі крымінальную справу, думалі, што ўвогуле дзе забілі небараку), аднак потым знайшлася. Бацькі махнулі рукой: баламутка.

Неяк у красавіку (далей запісана з расповяду Іны следчаму Алегу Волчаку) дзяўчына ў каторы раз пакінула бацькоўскую хату. Куды на гэты раз сабралася — сама толкам не ведала.

Па дарозе на Мінск яе падабраў аўтамабіль іншаземнай маркі, у кабіне якога было двое «каўказцаў» (зноў жа, згодна з яе версіяй). Тыя давезлі яе да горада, потым прыставілі да галавы пісталет і запатрабавалі, каб яна выкрала дзіця. Для чаго, сама не ведае. Папярэдзілі: калі адмовіцца — заб'юць. Разам з дзіцем яна павінна выйсці на брэсцкую шашу, спыніць спадарожную машыну за пастом ДАІ, праехаць вёрст дзесяць, потым сысці і чакаць іх. Яны самі яе знойдуць на дарозе.

Ля аднаго з дамоў Іна ўбачыла Віку Радзівонаву. Было гэта 9 красавіка. У той дзень Вікторыі споўнілася пяць гадоў, і маці выпусціла яе пагуляць у двор дома. А паколькі дзяўчынка гаваркая, даверлівая, яна пайшла ўслед за Інай.

Абедзве падарожніцы выйшлі за горад, балазе дом Вікі быў непадалёк ад ускраіны, прайшлі вярсты дзве па брэсцкай шашы, а за пастом ДАІ пачалі «галасаваць».

Неўзабаве побач спыніўся вялікі грузавік. Вадзіцель, пажылы мужчына, пасадзіў іх побач з сабой. І яны паехалі далей. Да таго часу Іна зразумела, што сустрэча з «каўказцамі» нічога добрага ёй не прынясе, а таму вырашыла ехаць далей. Расказала пра сваю бяду вадзіцелю, які па-руску мала што разумеў, бо быў з Бельгіі, але, тым не менш, згадзіўся везці іх далей.

Недзе на пад'ездзе да Брэста, ля самай граніцы, прыкрыў іх абедзвюх нейкай коўдрай. Калі ж да кабіны падышлі пагранічнікі і пачалі размаўляць, гучна забрахаў маленькі сабачка, якога вёз з сабой вадзіцель. Пагранічнікі пасмяяліся і прапусцілі іх праз мяжу. Ва ўсякім разе, не сталі абшукваць машыну.

Такім жа чынам праехалі Польшчу, Германію. Нарэшце трапілі ў Бельгію. Цікава, але па ўсёй дарозе іх ніхто толкам не правяраў.

Спыніліся ў невялікім горадзе Карттрэйку. Потым ужо, калі сын вадзіцеля пачаў чапляцца да яе, яны пакінулі прытулак.

Трапілі на кватэру да аднаго югаслаўскага эмігранта, аднак давялося ўцячы з дому, калі той пачаў прыставаць да яе. А маленькую Віку югаслаў адвёў у паліцыю. Там яе пакінулі ў дзіцячым прыёмніку-размеркавальніку, бо дзіцячых дамоў, у нашым разуменні, у Бельгіі няма — бяздомных дзяцей ахвотна бяруць у сем'і.

Такім чынам маленькая Віка трапіла ў сям'ю да настаяцеля рускай праваслаўнай царквы Ігара Равіча. У яго ўжо былі свае дзеці, аднак дзяўчынку прынялі як сваю. Ва ўсякім разе, яна і сёння ўспамінае, як ёй добра жылося ў «дзядзькі Ігара».

Мудры чалавек Ігар Равіч адразу здагадаўся, што тут нешта не тое. Адкуль у Бельгіі ўзялася руская дзяўчынка? Ва ўсякім разе, яна расказвала, што родам з вялікага горада, жыве ў шматпавярховым доме. Узнікла падазрэнне: а ці не з Беларусі яна? А тут паліцыя якраз затрымала і Іну, якая бадзяжнічала. Звярнулася было ў эміграцыйную службу, каб яе пакінулі ў Бельгіі, але там адмовілі. Мясцовая паліцыя хутка супаставіла гэтыя факты, правяла вочную стаўку, дзе Віка яе пазнала: так, з гэтай вось дзяўчынай яны і прыехалі сюды. У Іны былі з сабою пісьмы з Гомельшчыны. А таму Ігар Равіч падумаў, што, мабыць, і Віка адтуль жа. І тады свяшчэннік напісаў адпаведнае пісьмо ў Гомельскае ўпраўленне ўнутраных спраў. З дапамогай начальніка вышуковага аддзела ўпраўлення крымінальнага вышуку МУС Рэспублікі Беларусь падпалкоўніка міліцыі Аляксандра Палзунова ўдалося нарэшце высветліць, што Віка Радзівонава — менавіта тая дзяўчынка, якую ўкралі 9 красавіка ў Мінску. А 22 лістапада, больш чым праз паўгода, яе даставілі ў Мінск разам з Інай.

Прайшло некалькі тыдняў. Следства па справе, як расказаў Алег Волчак, на стадыі завяршэння. Цяпер Іна жыве разам з бацькамі на Гомельшчыне. Паколькі ў той час, як яна ўчыніла гэта злачынства, ёй не было 16 гадоў, згодна з нашым заканадаўствам, яе нельга прыцягнуць да крымінальнай адказнасці. Дарэчы, і бельгійскае правасуддзе па гэтай жа прычыне не магло пакараць дзяўчыну. Што датычыцца тых двух «каўказцаў», пра якіх расказвала Іна, то іх працягваюць шукаць. Як і вадзіцеля таго самага грузавіка, што даставіў «уцякачак» у Бельгію.

У чытачоў адразу ўзнікне шмат пытанняў. Ну хоць бы такое: а якім чынам абедзвюх іх правезлі праз шматлікія кардоны? Таму следчы Алег Волчак зрабіў спецыяльнае прадпісанне кіраўніцтву пагранслужбы краіны, паколькі нашы пагранічнікі праявілі форменнае разявацтва.

Што датычыцца міжвольнай «падарожніцы» Вікі Радзівонавай, то яна зноў вярнулася ў сваю сям'ю, адчувае сябе добра. У свае пяць гадоў яна нават толкам і не здагадваецца, што магло б здарыцца з ёй, калі б... Як кажуць, і дзякуй Богу! А яшчэ і людзям, што прынялі блізка да сэрца лёс маленькага чалавечка.

Немалы след пакінула гэтая гісторыя і ў сэрцы маладога следчага Алега Волчака. Яму давялося расследаваць справу па знікненню 12-гадовага мінскага хлопчыка Кірыла Акуліка. Як потым высветлілася, ён загінуў ад рук забойцы, на сумленні якога яшчэ некалькі злачынстваў. Думалася: няўжо падобны лёс мог напаткаць і Віку? Дзякаваць Богу, усё абышлося. А нядаўна Алега Канстанцінавіча Волчака абралі дэпутатам Мінскага гарсавета па Заслаўскай выбарчай акрузе сталіцы. І яго галоўная мара аб тым, каб ніколі і нідзе не было больш бадзяжных дзяцей.

Уладзімір ГОЙТАН.

На здымках: першыя крокі па роднай зямлі робіць Віка Радзівонава, якую за руку вядзе бельгійскі паліцэйскі, а адразу за ёй — Іна (па вядомых прычынах вочы дзяўчыны прыкрыты плёнкай); бельгійскі паліцэйскі перадае дзяўчынку нашым уладам — упершыню яе твар асвяціўся радаснай усмешкай; Віка Радзівонава на руках у следчага Алега Волчака; і як заключны акорд — начальнік вышуковага аддзела ўпраўлення крымінальнага вышуку МУС Аляксандр Палзуноў уручае шчаслівую Віку яе маці.

Фота Мікалая АМЕЛЬЧАНКІ.

АД РЭДАКЦЫІ. *Вось так і завяршылася дзівосная эпапея вандроўкі маленькага чалавека, пра якую «Звязда», дарэчы, адзіная з рэспубліканскіх выданняў, расказала сваім чытачам. Магчыма, што ў гэтай гісторыі яшчэ будзе працяг, бо следства пакуль не завершана.*

РОЗГАЛАС

«Гарачыя» тэлефоны «Звязды» 268-28-72 і 268-27-51

Пытанне аб своечасовай выплаце заробку рабочым застаецца тайнай, схаванай у калідорах Міністэрства прамысловасці

Работнікі прафсаюзных камітэтаў заводаў і фабрык намалявалі даволі непрыглядную карціну: дасюль пытанне аб своечасовай выплаце заработнай платы застаецца вельмі складаным. Мяркуйце самі: графікі амаль усюды зрушыліся на месяц, таму атрымаць заробак за лістапад людзі будуць толькі пасля калядных святаў. Ды і то ўзнікаюць супярэчлівыя моманты: напрыклад, налічылі больш за паўтара мільёна «зайцоў», а выдадуць толькі фіксаваны мінімум, як бы кавалачак. Чатырыста—семсот тысяч у дзень заплаванага па графіку, астатняе — праз тыдзень-другі. Сітуацыя вельмі складаная. На шэрагу прадпрыемстваў, праўда, далі магчымасць «атаварыцца» — стварылі своеасаблівы бартэрны варыянт заработнай платы. Адкрылася сетка прадуктовых крамаў (раней яна існавала ў выглядзе гандлёвых кропак, дзе рабочым прапаноўвалі тавары па зніжаных цэнах, зараз яны сталі як бы філіяламі заводскай касы).

Наогул, заробкі ў прамысловай галіне застаюцца (дэклараванымі) на высокім узроўні, але ж разам з тым, калі ўлічваць хуткасць інфляцыйных працэсаў, рабочыя ўвесь час балансуюць на празрыстай мяжы выжывання. Можа таму сапраўдныя сумы запазычанасці па выплаце заработнай платы застаюцца тайнай, у многім схаванай у калідорах Міністэрства прамысловасці. Бо, як выказаўся начальнік упраўлення працы і заработнай платы сп. Барцэвіч, «сітуацыю мы аналізуем, але... для сябе».

Таму, каб наладзіць сапраўды прамую сувязь, мы звяртаемся да чытачоў. Наша «гарачая» лінія (268-28-72 і 268-27-51) працуе кожны дзень з 10 да 13 гадзін.

Мікалай ЛІТВІНАЎ.

СІТУАЦЫЯ

На мяжы банкруцтва аказаліся прадпрыемствы Гродзенскага вытворчага аб'яднання хлебапрадуктаў

Уявіце сабе такую сітуацыю. Вы заняліся вытворчасцю, затрацілі на сваю прадукцыю, умоўна кажучы, 100 тысяч рублёў, а прадаць яе вырашылі за 110 тысяч. Але вам кажуць: «Не, даражэнькі, твае затраты — гэта і твае праблемы. А вось кошт твайго тавару — пытанне наша, таму калі хочаш гандляваць — скідвай цану да 70 тысяч. Што вочы вылупіў, браток? Ну, добра, дазваляем табе 75 тысяч, аднак ні рубля болей».

Абсурд? На жаль, наша рэчаіснасць. Нешта падобнае адбываецца на прадпрыемствах Гродзенскага вытворчага аб'яднання хлебапрадуктаў. Збожжа купляецца па рыначных цэнах, а прадаваць жытнюю муку вымушаны па цэнах так званага рэгулюемага сацыялізму, калі далёка не апраўдваюцца нават фактычныя затраты, не гаворачы ўжо аб самым найменшым прыбытку.

Што робіць у такой сітуацыі прыватны прадпрымальнік?

Ён альбо наогул «завяжа» з вытворчасцю, альбо адшукае іншыя каналы рэалізацыі свайго тавару. Аднак у дзяржаўнага млына такога права няма. Адно застаецца — падлічваць уласныя страты і прасіць аб ратунку вышэйстаячае начальства.

Звернемся да канкрэтных лічбаў. Са жніўня прадпрыемствы працуюць з жытам новага ўраджаю. Сярэдняя жнівеньская цана яго — 1.730 тысяч рублёў за тону, вераснёўская — ужо 1.818 тысяч рублёў. Такім чынам, у параўнанні з леташнім назіраецца рост ажно на 36,7 працэнта. Акрамя таго, для нарыхтоўкі збожжа ўзята 137 мільярдаў рублёў банкаўскіх крэдытаў, прычым не толькі пад 7, але і пад 35 і нават 57 працэнтаў гадавых. Штомесяц трэба вяртаць каля 50 мільярдаў рублёў ды яшчэ 12 мільярдаў працэнтаў. Плюс затраты па захоўванню і транспарціроўцы збожжа, якія таксама лягуць на сабекошт мукі.

Што ж датычыцца адпускных цэн, дык яны распараджэннем аблвыканкома са жніўня павышаліся двойчы. Аднак ад гэтага мукамолам радасці мала. Ва ўмовах, калі мука рэальна даражэе на 30 працэнтаў, а табе дазваляюць падняць цану толькі на 15, не прадугледжваючы датацый, нармальная эканоміка немагчыма. Адсюль і сумны, але заканамерны вынік: за жнівень—кастрычнік страты галаўнога прадпрыемства аб'яднання, размешчанага ў Скідэлі, склалі 5,5 мільярда рублёў. «Сплываюць» абаротныя сродкі, усё менш шанцаў своечасова вярнуць крэдыты, няма за што абнаўляць асноўныя фонды. Доўг прадпрыемстваў за ўжо пастаўленае збожжа на сённяшні дзень складае звыш 25 мільярдаў рублёў. Усё гэта можа прывесці да спынення вытворчасці і поўнага банкруцтва.

У апараце абласнога аб'яднання хлебапрадуктаў карэспандэнта «Звязды» пазнаёмілі з цэлым стосам папер на гэту тэму. У прыватнасці, аддзел цэн аблвыканкома лічыць мэтазгодным захаваць да канца года існуючы ўзровень адпускных цэн на жытнюю муку, кампенсаваўшы страты вытворцаў датацыямі з абласнога бюджэту. Аднак на нядаўняй сесіі абласнога Савета дэпутатаў старшыня аблвыканкома Аляксандр Дубко паведаміў, што такіх сродкаў у бюджэце няма...

Барыс ПРАКОПЧЫК.

АДНЫМ СКАЗАМ

На мінулым тыдні зарэгістравана **215 пажараў,** у агні загінулі 19 чалавек.

У наступным годзе чакаецца, што **здабыча нафты** ў рэспубліцы знізіцца на 2 працэнты, што складае 36-37 тысяч тон.

За дзесяць месяцаў **грашовыя даходы** насельніцтва склалі 102,2 трыльёна рублёў, а расходы — 99,1 трыльёна рублёў.

У студзені—верасні **лідэрамі па зарплаце** былі банкаўскія работнікі, на другім месцы — работнікі транспарту, замыкалі спіс калгаснікі.

За 11 месяцаў у рэспубліцы ўчынена **113.840 злачынстваў,** што на 4660 менш, чым за адпаведны перыяд мінулага года: нераскрытымі засталося 37.485 злачынстваў.

Запазычанасць Беларусі за **спажытыя энергарэсурсы** складае на сённяшні дзень каля 200 мільёнаў долараў ЗША.

Мінск — горад **з самай нізкай аварыйнасцю** пры падобнай шчыльнасці насельніцтва СНД: за 11 месяцаў дарожна-транспартных здарэнняў адбылося 709 (за той жа перыяд мінулага года — 720).

АПЕРАЦЫЯ «АГРАРНІК»

Вёска без гаспадара — зладзеям раздолле

Беларуская вёска, даведзеная да галечы грабежніцкай цэнавай палітыкай і «эпідэміяй» неплацяжоў, да таго ж апошнім часам перажывае сапраўднае нашэсце агромністай арміі «знешніх і ўнутраных» зладзеяў.

Аб маштабах эканамічнай злачыннасці, якая захліснула прадпрыемствы аграпрамысловага комплексу (АПК), сведчаць вынікі спецыяльнай аперацыі «Аграрнік», якую пастаянна праводзяць падраздзяленні органаў унутраных спраў краіны.

Па просьбе «Звязды» крымінагенную сітуацыю ў АПК аналізуе начальнік аддзела ўпраўлення па барацьбе з эканамічнай злачыннасцю міністэрства ўнутраных спраў Беларусі Аляксандр ЯЦКОЎСКІ.

— Выконваючы распараджэнне Прэзідэнта краіны ад 8.01.1996 года «Аб умацаванні кантролю ў аграпрамысловым комплексе» падраздзяленні органаў унутраных спраў сёлета правялі цэлы комплекс шырокамаштабных прафілактычных і аператыўна-вышуковых мерапрыемстваў, накіраваных на недапушчэнне і выкрыццё фактаў крадзяжу калгасна-саўгаснай маёмасці. Падчас гэтай аперацыі «Аграрнік» было праверана 5641 прадпрыемства АПК. У выніку намі было прадухілена страт сельгаспрадукцыі на суму 3,45 мільярда рублёў, апрыходавана 260 тон зерня коштам 475 мільёнаў рублёў, 200 тон бульбы на 373 мільёны рублёў, угнаенняў, ядахімікатаў і гаруча-змазачных матэрыялаў на агульную суму 2,37 мільярды рублёў. За перыяд правядзення аперацыі «Аграрнік» (з красавіка па лістапад гэтага года) было выяўлена 3926 злачынстваў. За крадзеж сельгаспрадукцыі і іншыя злачынствы да крымінальнай адказнасці прыцягнуты 3832 чалавекі, у тым ліку 373 кіраўнікі рознага рангу і 628 матэрыяльна адказных асоб.

— Няўжо кіраўнікі калгасаў і саўгасаў зараз «перакваліфікаваліся» ў звычайных «несуноў»?

— Калі прааналізаваць канкрэтныя злачынствы, учыненыя кіраўнікамі прадпрыемстваў АПК, то можна зрабіць выснову, што сёння гэтыя нядобрасумленныя начальнікі крадуць літаральна ўсё, што дрэнна ляжыць. Вось толькі некаторыя прыклады.

Старшыня аднаго з калгасаў Ганцавіцкага раёна ўкраў у падначаленай гаспадарцы драўляны зруб коштам каля 20 мільёнаў рублёў. Дырэктар аднаго вучэбнага прадпрыемства Брэсцкай вобласці прысвоіў 400 мільёнаў рублёў, якія належалі Слуцкаму мясакамбінату. Адзін з кіраўнікоў гаспадаркі Кобрынскага раёна ўкраў у роднага калгаса 1000 долараў.

У Рагачоўскім раёне старшыня калгаса спісаў, а затым забраў сабе трактар «МТЗ-80» коштам 49 мільёнаў рублёў. Між іншым гэты, зараз ужо былы кіраўнік, з'яўляецца дэпутатам мясцовага сельскага Савета.

Камянецкім раённым аддзелам міліцыі ўзбуджана крымінальная справа супраць загадчыка гаража Ф., які падазраецца ў крадзяжы 9 (!) калгасных аўтамашын. У Навагрудскім раёне старшыня калгаса ўкраў партыю сухога малака на суму 9,5 мільёна рублёў. У Шклоўскім раёне адзін з мясцовых «чырвоных паноў» проста ўзяў з калгаснай касы 14 мільёнаў рублёў і потым «забыўся» вярнуць...

У сувязі з падаражаннем прадуктаў харчавання і сістэматычнай нявыплатай заробку, у многіх калгасах і саўгасах Беларусі агромністы размах набылі факты крадзяжу жывёлы, кармоў і сельгаспрадукцыі.

Напрыклад, у Івацэвіцкім раёне група калгасных начальнікаў украла з фермы 17 галоў буйной рагатай жывёлы. У гэтым жа раёне галоўны заатэхнік аднаго з калгасаў пасля здачы калгаснай жывёлы на мясакамбінат «забыўся» пакласці ў касу гаспадаркі 16,7 мільёна рублёў. У Слуцкім раёне намеснік старшыні калгаса ўкраў 2,5 тоны саломы.

Пералік падобных злачынстваў можна працягваць яшчэ доўга.

Зрэшты, апошнім часам нашы супрацоўнікі вядуць актыўную і бескампрамісную барацьбу з такімі «несунамі». У параўнанні з мінулым годам сёлета на 7 працэнтаў больш выяўлена фактаў крадзяжоў і на 30 працэнтаў — дробных крадзяжоў.

Вельмі непакоіць нас распаўсюджанне карупцыі ў вёсцы. У прыватнасці, за час правядзення аперацыі «Аграрнік» намі выяўлены 24 факты хабарніцтва.

— Цікава, за што ж атрымліваюць хабар вясковыя карупцыянеры?

— Карупцыя паўсюль мае аднолькавыя матывы: асабістую матэрыяльную зацікаўленасць. Так, у Пінскім раёне старшыня і галоўны бухгалтар калгаса атрымалі хабар у памеры 3,36 мільёна рублёў ад дырэктара прадпрыемства, якое гандлюе агароднінай, толькі за тое, што прынялі на ўлік беставарную накладную на 5,64 тоны бульбы. Аказаўшы такую, здавалася б, дробную паслугу, яны дапамаглі нядобрасумленнаму гандляру агароднінай «адмыць» немалую суму грошай.

Загадчык калгаснай майстэрні у Расонскім раёне атрымаў у якасці хабару 20 бутэлек гарэлкі ад прыватнага прадпрымальніка толькі за тое, што даў дазвол на продаж пярэдняга моста для трактара «Т-40».

— У мінулым годзе калгасы і саўгасы краіны, а таксама прадпрыемствы, якія перапрацоўваюць сельгаспрадукцыю, вельмі часта самі траплялі «на вуду» розных прайдзісветаў: адпускалі прадукцыю без папярэдняй аплаты, а грошы так і не атрымлівалі. Ці паразумнелі начальнікі прадпрыемстваў АПК сёлета?

— На жаль, не ўсе кіраўнікі прадпрыемстваў аграпрамысловага комплексу жадаюць вучыцца на чужых памылках. За 10 месяцаў сёлетняга года зарэгістравана больш як 20 фактаў падману вытворцаў і перапрацоўшчыкаў сельгаспрадукцыі ўсюдыіснымі прайдзісветамі. Схема такіх злачынстваў адна і тая ж: прадпрыемствы без папярэдняй аплаты адгружаюць сваю прадукцыю нейкім падстаўным фірмам і застаюцца з носам.

— Што, на вашу думку, неабходна, у рэшце рэшт, зрабіць, каб выправіць складанае крымінагеннае становішча на прадпрыемствах АПК?

— Мы накіравалі Міністэрству сельскай гаспадаркі і харчавання шэраг прапаноў. А галоўнай прычынай росквіту карупцыі і зладзейства на прадпрыемствах аграпрамысловага комплексу я лічу адсутнасць у іх сапраўдных дбайных гаспадароў.

Мікола ДЗЯБЁЛА.

ВЯРТАЮЧЫСЯ ДА НАДРУКАВАНАГА

«Народ не той, не туркменскі, які спяшаецца да чалавека з кавалкам чурэка...»?

Неяк у Туркменіі быў сведкам такога дыялогу. Туркмен сцвярджаў беларусу, якія падобныя нашы народы: і памяркоўнасцю, і стрыманасцю, і чуласцю, і дабрынёю. Задумаўся, ці сапраўды ж падобныя? Пажыўшы ў Туркменіі, сярод туркменаў, пераканаўся: сапраўды падобныя, бо дзень пры дні ўсё болей і болей у далёкай азіяцкай старане спачуваўся быццам дома.

Міхась Фядотавіч Карпенка. Трыццаць з хвосцікам пражыў ён у Туркменіі. Рэдагаваў абласную газету. Туркменскія літаратары прынялі Міхася Фядотавіча ў Саюз пісьменнікаў. Урад ушанаваў званнем заслужанага дзеяча культуры рэспублікі. І вось два гады як вярнуўся на Беларусь... «Звязда» ўжо расказвала пра беларускі, скажам так, лёс Міхася Карпенкі — у артыкуле «Калі грамадству не патрэбен пісьменнік». Пісалі мы пра тое, што жыве наш зямляк без пенсіі, без грамадзянства. Свой ташаўзскі дом прадаць не можа — не дазваляюць сённяшнія туркменскія законы. Сталай работы ў вёсцы Чарняўка на Хоцімшчыне таксама пісьменніку не знайсці. Праўда, ёсць, спрацоўваюць тут і свае аб'ектыўныя законы. Сёння ўсім цяжка. Сёння ўсё залежыць ад галоўнага: уласных сіл і ўласных магчымасцей. Але, нягледзячы ні на якія акалічнасці, «Звязда» спадзявалася: артыкул прачытаюць, чалавека заслужанага заўважаць, па меры магчымасцей дапамогуць. Мо нават — толькі добрым словам. І гэта зараз дарагога каштуе.

Артыкул не заўважылі. Зараз жа ніхто, ніякі закон не прымушае займацца рэагаваннем. Можна прачытаць — і адразу забыцца. Так, відаць, здарылася і ў Чарняўцы, і ў Хоцімску. Іначай... Што б здарылася іначай — можна толькі здагадвацца. Што ёсць на самай справе — пра гэта ў лісце з Чарняўкі, ад Міхася Фядотавіча Карпенкі, персанальнага пенсіянера туркменскай дзяржавы, які ўжо два гады не можа купіць білет на самалёт, дабрацца да другой сваёй Айчыны і атрымаць мех з манатамі (чытай: туркменскай валютай).

Вось што піша Міхась Фядотавіч Карпенка: «Жыву я ў пастаяннай трывозе і прыгнечанасці. Як быццам я сышоў з цягніка, дакладней — выкінулі мяне на хаду, у безжыццёвай прасторы... Вось прыехаў я ў родныя мясціны. Забіў першы калочак. Другі. Трэці. Ладна, як-небудзь пушчу карані. Ды не... Не атрымліваецца. Падтрымкі тут не дачакаешся. Народ не той, не туркменскі, які спяшаецца да чалавека з кавалкам чурэка... Тут, у нас, за самую найменшую дапамогу трэба бутэлькай плаціць. За кожную драбязу. Не дасі — не атрымаеш. І амаль уся пенсія жонкі ідзе на «преподношения».

З асабістага ліста паэта, ветэрана-журналіста апускаем многія падрабязнасці. Навошта пераказваць усё тое, што вядома ўсёй краіне, што, мусіць, у кожнай вёсцы спраўляе баль?

«Вы пытаецеся... што змянілася пасля артыкула ў «Звяздзе»? Скажу. У ліпені я працаваў на ўкладцы сенажу, падлічваў прывезенае, укладзенае. Мне нават зарплату не налічылі. Дарэмна час марнаваў. На працу болей не пасылаюць. Справа пагоршылася... Дровы? Некалькі разоў хадзіў да старшыні сельсавета. Абяцалі, не дапамаглі. Па ўказу Прэзідэнта праводзіўся дзень міласэрнасці. Мяне абышлі. Ля кожнага двара горы дроў, а я па-ранейшаму цягаю на хворых плячах танюткае галлё. Наступае зіма, як выжыць, не замерзнуць — у мяне ж на кухні вада ў вёдрах замярзае... Абнасіўся. Меркаваў з'ездзіць у Туркменію па рэчы. Не атрымалася. Трагедыя.

Хварэю. Вось і пісьмо гэта пішу балючымі пальцамі. Апухлі. Яшчэ ў Туркменіі я перанёс інфаркт міякарду, нажыў цукровы дыябет, хранічную астму. Яшчэ ў Туркменіі рэзалі мне грудную клетку каля дзесяці разоў... А ў вёсцы мне нават парашкоў немагчыма купіць. Трымаюся хіба што на сіле волі. Сітуацыя найскладанейшая. Тут, на радзіме, я нікому не патрэбны...

Я ў разгубленасці. Дабрацца да Туркменіі і там дажываць свой век? Туркмены — народ добры, чулы, сардэчны. У бядзе не пакінуць...»

Ліст свой Міхась Фядотавіч піша па-руску. Колькі жыў у Азіі — столькі і пісаў па-руску. Вершы — таксама. Выдаў цэлы тузін паэтычных зборнікаў — у Ашгабаце і Нукусе (Каракалпакстан паблізу ад Ташаузскай вобласці, хаця і ў рэспубліках, а цяпер ужо і ў дзяржавах яны розных). І не магу ніяк перакласці з ліста наступныя радкі. Таму і прыводжу іх згодна з арыгіналам: «И холода, и зной приемлю, дожди и всполохи зари. Пробьет мой час, я лягу в землю на берегу Амударьи...»

Цяжка каменціраваць ліст чалавека, які ўсё жыццё рабіў дабро іншым. Нават не шкадаваў жыцця свайго. Маскоўскі пісьменнік Мікалай Данілаў напісаў пра нашага земляка кнігу — аповесць «Таварыш карэспандэнт». Пра тое, як малады журналіст без боязі расследаваў многія і многія жыццёвыя калізіі, ідучы ў лабавую атаку і з крымінальным, і з карумпіраваным чыноўніцкім светам.

Як вось толькі растлумачыць Міхасю Фядотавічу, што згублена дабрыня ў людскіх сэрцах і душах? Няўжо ва ўсіх?..

Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.

НАДЗЁННАЕ

Інваліды — побач. Зазірніце ім у вочы!

На Беларусі налічваецца звыш 418 тысяч інвалідаў — амаль кожны дваццаць пяты беларус. Іх рэальнае становішча ўвесь час пагаршаецца: так, калі яшчэ дзесяць гадоў таму якой-небудзь грамадска карыснай працай займаліся 32 працэнты інвалідаў, то зараз — не больш як 10 (да таго ж існуюць прагнозы, што на лета гэтая лічба наблізіцца да нуля).

Карэспандэнт «Звязды» сустрэўся з намеснікам старшыні Беларускага таварыства інвалідаў Уладзімірам ПАТАПЕНКАМ.

— Як зараз улічваюцца дзяржавай інтарэсы інвалідаў?

— За апошні час па розных прычынах (перш за ўсё, верагодна, з-за складаных сацыяльна-эканамічных умоў) дзяржава зменшыла сваю ўвагу да інвалідаў.

— А ў чым, дарэчы, гэта праяўляецца?

— Перш за ўсё — у скарачэнні льгот. Памятаеце, калі ўказам Прэзідэнта некаторыя з іх былі адразу ліквідаваны, потым — часткова аднаўлены. У выніку адбылося наступнае: інваліды III групы аказаліся ўвогуле як бы па-за ўвагай грамадства. Іх звальняюць у першую чаргу (бо маюць інваліднасць), пенсіённае забеспячэнне — мінімальнае (не больш як 200 тысяч да павышэння), пражыць на яго проста немагчыма. Аднак стаць на ўлік як беспрацоўныя такія людзі не маюць права, бо атрымліваюць пенсію. Адкажыце, калі ласка, ці апраўданыя такія дзеянні ўладаў, у выніку чаго людзі ператвараюцца ў жабракоў?..

— Сёння ўвесь час параўноўваюць дзень сённяшні з мінулымі часамі, прычым параўнанне гэтае не на карысць першага. Так і са становішчам інвалідаў?

— Калі аналізаваць цяперашні ўзровень жыцця інвалідаў у параўнанні з тым, што было 10—15 гадоў таму, то заўважны рэзкі скачок уніз. Тады яны, атрымліваючы 120 рублёў пенсіі, маглі дастойна існаваць, нават адкладваць на нешта грошы. А зараз, нават улічваючы максімальны памер дапамогі (800 тысяч), хіба можна сабе нешта дазволіць? Заплаціўшы за кватэру, набудзеш медыкаменты — і ўсё! Я разумею, што кіраўніцтва дзяржавы шукае выйсце са складанага сацыяльна-эканамічнага становішча, але ж нельга вырашаць праблемы за кошт нямоглых людзей.

— Аднак існуюць пэўныя заканадаўчыя акты, рэгламентуючыя працэс сацыяльнай абароны інвалідаў. Няўжо яны не выконваюцца?

— Так, усе пытанні сацыяльнай абароны інвалідаў рэгулююцца адпаведным законам. Але ж ён вельмі недасканальны (я маю на ўвазе рэальнае становішча з выкананнем закона. У дзевяці артыкулах ідзе спасылка на індывідуальную праграму рэабілітацыі ў адносінах да кожнага з нямоглых людзей. Аднак гэта робіцца толькі ў рамках медыцынскай рэабілітацыі. Тыя пункты, якія датычацца сацыяльнай, прафесіянальнай праграм, проста не выконваюцца. Таксама інваліды, якія былі прызнаны такімі да прыняцця ўказанага вышэй закона (дарэчы, ён быў падпісаны ў 1993 годзе), проста не могуць карыстацца зацверджанымі там ільготамі. Абсурд, але ў картцы, што запаўняецца пры пачатку рэабілітацыі кожнага інваліда, надрукавана: «змяненне жыллёва-бытавых умоў у сувязі з асаблівасцямі захворвання». А інвалід нават і не ведае нічога пра гэта. Проста не гаворыць ніхто.

— Ну, а на бясплатнае жыллё... Наогул, якія засталіся льготы?

— Практычна ніякіх. Адной з пастаноў урада са спіса льготнікаў на атрыманне жылля выкраслілі ўсіх інвалідаў, за выключэннем некалькіх катэгорый (ветэраны Вялікай Айчыннай вайны, ветэраны вайсковыя, якія прыраўнаваны да першых, ліквідатары-чарнобыльцы). Усім астатнім прапаноўваецца субсідыя (вельмі невялікая, між іншым) для паляпшэння жыллёвых умоў, за гэтыя грошы ні адзін з інвалідаў не ў стане пабудаваць кватэру.

— Ці можа сёння інвалід знайсці працу?

— Законам прадугледжана, што кожнае прадпрыемства павінна мець не менш як 5 працэнтаў працоўных месцаў для інвалідаў. Аднак і тут ёсць свае супярэчнасці. Так, службай занятасці Мінскага гарвыканкома было прынята адпаведнае рашэнне аб працаўладкаванні нямоглых людзей, здольных працаваць у вытворчых умовах. Беларускае таварыства інвалідаў стварае ўласныя працоўныя месцы — на сённяшні дзень іх каля 5 тысяч. Зараз рабіць гэта ўсё цяжэй з-за адмены льгот на падаткаабкладанне, арэнду. Сёння праводзіцца перарэгістрацыя прадпрыемстваў і, калі выконваць закон, то фактычна каля паловы нашых вытворчых аб'яднанняў павінна быць закрыта. Уся справа ў эканамічных цяжкасцях — заказчык не ў стане аплаціць пастаўлены тавар, грошы атрымліваем па частках (у лепшым выпадку).

— Няўжо зніклі сапраўдныя мецэнаты?

— Ды не, не зніклі, аднак дапамога прыходзіць даволі рэдка. Дзяржава ж абмяжоўваецца выплатай мізэрнай грашовай дапамогі. Усе астатнія пытанні ў большасці застаюцца нявырашанымі. Установы сацыяльнай абароны больш-менш ажыццяўляюць пратэзаванне (таму што абмінуць гэтую праблему проста немагчыма), але і тут пагоршылася і якасць, і тэрміны выканання. Вельмі няшмат закупляецца транспарту для інвалідаў. Мы са свайго боку прапаноўвалі ўладам шляхі вырашэння гэтых цяжкасцей.

— І што ж пачулі ў адказ?

— Наогул нічога, як быццам бы нашы заўвагі ўверсе не пачулі. Вырашылі, што так будзе прасцей. Радавыя чыноўнікі ў асноўным спасылаюцца на адсутнасць сродкаў. А мясцовыя ўлады вырашаюць пытанні на свой лад: захочуць — павернуць закон так, што быццам бы інваліду прызначаюцца пэўныя льготы, а могуць зрабіць і наадварот.

— Затое, напэўна, няўвага да патрэб інвалідаў з лішкам кампенсуецца грамадскімі арганізацыямі, што выступаюць у абарону правоў сацыяльна неабароненых?

— Так, пра існаванне шматлікіх фондаў часам прыходзіцца даведвацца не праз іх справы, а праз дэкларацыю як быццам бы іх дзейнасці. Падобныя «мецэнаты» займаюцца жудаснай справай — спекулююць на людскім няшчасці. Бывае, што з'яўляюцца махінатары і ў нашай установе, іх мэта — выкарыстаць «дах» Беларускага таварыства інвалідаў для розных афер. З такімі мы абыходзімся жорстка.

— Вас падобнае не засмучае?

— Паверце, гэткія выпадкі адзінкавыя. У асноўным жа людзі імкнуцца дапамагчы нямоглым. Хаця, шчыра кажучы, аптымізму наконт будучыні няма. Калі верыць лічбам, то можна канстатаваць, што рост інваліднасці ў рэспубліцы спыніўся. Але, калі паглядзець на прычыны, то становіцца проста вусцішна. Такое паніжэнне адбылося, па-першае, з-за беспадстаўнага павелічэння патрабаванняў пры выяўленні груп інваліднасці (якую, дарэчы, прапаноўвалася ўвесці разам з новай сістэмай рэабілітацыі). Таксама рост спыніўся з-за таго, што рэзка ўзрасла смяротнасць сярод інвалідаў: адсутнасць неабходнага медыцынскага абслугоўвання, медыкаментозных сродкаў, немагчымасць наладзіць збалансаванае харчаванне — усё гэта адыграла сваю ролю. З цяжкасцямі неабходна змагацца, але, паверце, вельмі складана гэта рабіць са звязанымі рукамі на інвалідным калясцы.

Гутарыў Мікалай ЛІТВІНАЎ.

ПОГЛЯД

ПІКЕТЧЫКІ АБЫШЛІСЯ ЛЁГКІМ СПАЛОХАМ

Як мы паведамлялі, 10 снежня каля будынка Нацбанка, на праспекце Ф. Скарыны ў Мінску прайшоў пікет маладзёжных арганізацый «Маладая грамада», «Чырвоны жонд» і іншых, якія пратэставалі супраць парушэння правоў чалавека.

Гэты пікет ніякім чынам не быў звязаны з адкрыццём непадалёк закусачнай «Макдональдс»... Дзень і месца пікетавання былі выбраны не выпадкова: 10 снежня адзначаўся Сусветны дзень правоў чалавека, а тратуар насупраць Нацбанка ўвайшоў у гісторыю як месца, дзе 30 мая з прымяненнем сілы была разагнана маніфестацыя мінчан у падтрымку сямі зняволеных украінскіх грамадзян.

На гэты раз таксама не абышлося без затрымання і пакарання арганізатараў і ўдзельнікаў пікета. Яшчэ толькі прыбыўшы на месца пікетавання, арганізатары атрымалі ад супрацоўнікаў аховы правапарадку запрашэнне адразу ж пасля завяршэння акцыі самастойна прыйсці ў Ленінскі РАУС. Як ні было дзіўна, але арганізатары, згадзіўшыся на гэта, стрымалі сваё слова і прыйшлі туды а трэцяй гадзіне, зэканоміўшы тым самым міліцэйскі бензін. Павёў усю «працэсію» з пяці чалавек дэпутат Вярхоўнага Савета Павел Знавец. Там на гэтую пяцёрку былі складзены пратаколы аб парушэнні імі артыкула 167-1 Кодэкса аб адміністрацыйных парушэннях. Яны абвінавачваліся ў парушэнні парадку правядзення дэманстрацый і шэсцяў.

П. Знавец і яшчэ чатыры «добраахвотна затрыманыя» былі адпушчаны, прычым П. Знаўца ў органаў міліцыі няма ніякай магчымасці прыцягнуць да адміністрацыйнай адказнасці, паколькі ён валодае дэпутацкім імунітэтам. Рэштка арганізатараў і ўдзельнікаў пікета 11 снежня прыбылі ў Ленінскі раённы суд сталіцы. З «добраахвотнікамі» былі і іншыя маладыя людзі, якія з'явіліся 10 снежня ў Ленінскі РАУС не сваім ходам. Пасля заканчэння пікетавання прыблізна з дзесятак студэнтаў, удзельнікаў пікета, былі затрыманы супрацоўнікамі міліцыі ў цывільным адзенні.

11 снежня пасля абеду ў Ленінскім райсудзе большасці затрыманых напярэдадні арганізатараў пікета былі прысуджаны 50-тысячныя штрафы. Некаторым прысудзілі адны суткі, якія тыя ўжо адседзелі адразу ж пасля затрымання, а рэшта звычайных удзельнікаў пікета атрымала папярэджанне. Дваім юнакам суд перанёс разгляд справы на няпэўны тэрмін, бо яны папрасілі прысутнасці адваката, паколькі ім інкрымінуецца дробнае хуліганства.

Такім чынам, можна канстатаваць, што пікетчыкі абышліся лёгкім спалохам, аб якім, можа, і не варта было б пісаць. Аднак гэтая падзея востра паставіла адно вельмі важнае пытанне: якім чынам грамадзяне нашай краіны могуць выказаць сваю нязгоду з тымі ці іншымі падзеямі ці рашэннямі ўладаў? Якім чынам можна законна і без парушэння грамадскага парадку выкарыстаць прадастаўленую Канстытуцыяй свабоду выказванняў, пікетаў, шэсцяў, мітынгаў ва ўмовах, калі гарадскія ўлады пастаянна забараняюць іх? Прычым гэтая праблема будзе паўставаць перад уладамі ўсё часцей, бо відавочна, што калі няма апазіцыі ў парламенце, то яна выходзіць на вуліцы.

Валер КАЛІНОЎСКІ.

ПОГЛЯД

КАПІТАЛІЗМ З ТВАРАМ АБЛОМАВА
Якой ідэалогіі не хапае беларускай дзяржаве?

«Чаму жыццё становіцца ўсё больш цяжкім і дзе выйсце з гэтага становішча?» — такое пытанне задаюць сабе сёння мільёны грамадзян Беларусі. Кожны адказвае на яго па-свойму, аднак нельга не заўважыць, што пераважаюць традыцыйныя, даходлівыя, зразумелыя тлумачэнні. Корань зла знаходзяць у распадзе Савецкага Саюза, адхіленні ад улады камуністаў, з'яўленні прадпрымальнікаў і банкіраў, падкопах Захаду, прыватызацыі і г.д.

Гэтымі матывамі і настроямі наскрозь прасякнуты і львіная доля рэдакцыйнай пошты, і вынікі шматлікіх сацыялагічных апытанняў; з гэтымі довадамі даводзіцца штодня сутыкацца падчас гутарак з суседзямі, знаёмымі, героямі інтэрв'ю...

Гэта магія простага і даходлівага тлумачэння як бы знімае віну і адказнасць з кожнай канкрэтнай асобы. Адпадае патрэба шукаць прычыну ўласнага гаротнага стану ў самім сабе, сваіх учынках і дзеяннях. Знаходзіцца апраўданне для апатычнага, пасіўнага чакання: вось адбудуцца выбары (ці рэферэндум), паставім на месца палітыканаў і хапуг, адбяром катэджы і «мерседэсы» — і ўсё вырашыцца... Зноў адкрыецца родная фабрыка, якая дзесяцігоддзямі шыла нікуды не вартыя брыдкія чаравікі, а канструктар Мар'я Іванаўна, якая адказвала за знешні выгляд гэтых чаравікаў, вернецца ў свой утульны кабінецік, каб дні напралёт піць чай з сушкамі і атрымліваць свае сціплыя, але гарантаваныя 150 рублёў у месяц.

Савецкая сістэма, якая дзесяцігоддзямі ўзрошчвала і песціла прыгожую ідэю сацыяльнай роўнасці, неўпрыкмет для самой сябе выгадавала ў грамадскай свядомасці монстра ў выглядзе масавых утрыманскіх настрояў. Любы чыноўнік савецкай эпохі ўспомніць гэтыя незлічоныя скаргі на тое, што ў доме цячэ дах, што не падвезлі паліва, што цесная кватэра, што пакрыўдзілі, размяркоўваючы тэлевізары ці пральныя машыны... Памятаю, як ужо на пачатку 90-х гадоў у кабінеце старшыні Слуцкага гарвыканкома быў сведкам спрэчкі, калі жанчына, што жыла ў старым доме, які патрабаваў рамонту, дабівалася бясплатнай новай кватэры і ўпарта адмаўлялася ад ільготнага шматгадовага крэдыту, які прапаноўваў ёй мэр для будаўніцтва.

У той, ранейшай сістэме для такіх паводзінаў знаходзілася апраўданне: дзяржава ў імя сацыяльнай справядлівасці пільна сачыла за тым, каб прыватная ініцыятыва не выходзіла за адведзеныя ёй вузкія рамкі. І ў грамадзяніна ў многіх выпадках проста не было іншага выйсця, як толькі спадзявацца на апеку дзяржавы.

Цяпер час змяніўся. А псіхалогія людзей у многіх выпадках засталася той жа «саўковай», разлічанай на тое, што можна доўга і цярпліва стаяць у чарзе і як узнагароду за цярплівасць атрымаць чаканую даброту — машыну, кватэру, кавалак каўбасы ці прыстойныя боты.

Год таму мае знаёмыя ў пошуках лепшага жыцця з'ехалі ў Злучаныя Штаты. Першыя іх пісьмы былі поўныя расчаравання: спадзяваліся на тое, што багатая Амерыка расшчодрыцца на лёгкую працу, за якую будуць плаціць добрыя грошы. А аказалася, што працаваць «як у нас», а атрымліваць «як у іх» не выйшла. Усяго даводзілася дабівацца самім. Праца знайшлася, але напружаная і цяжкая — ад цямна да цямна. Расслабляцца не выпадае — за «халтуру» можна лёгка страціць месца. Затое заробленых за год грошай хапіла і на прыстойнае жыццё, і на машыну, і на дастатак у хаце. Праўда, кватэру пакуль арандуюць, але яшчэ паўгода-год — і хопіць грошай на тое, каб падумаць пра ўласны асобны дом.

Мы — не лепшыя і не горшыя за іншых. І іншую дарогу, акрамя той, якую ўжо пратаптаў цывілізаваны свет, — наўрад ці знойдзем. Але пакуль што, падобна, не губляем надзеі знайсці.

На працягу мінулых гадоў у Беларусі рабілася нямала спроб выпрацаваць новую дзяржаўную ідэалогію, якая б запоўніла вакуум, што ўтварыўся на руінах камуністычнай тэорыі і практыкі. У розны час і розныя палітычныя фігуры з высокіх трыбун гаварылі то пра нацыянальнае адраджэнне, то пра славянскую еднасць, то пра рынычны сацыялізм, то пра выратавальную місію беларуска-расійскай інтэграцыі аж да ўтварэння адзінай дзяржавы.

Падобных ідэй і схем можна прыдумаць вялікае мноства. І цешыць сябе ілюзіяй, нібы яны выратуюць народ ад беднасці. І потым з жахам здзіўляцца, што, нават страціўшы дзяржаву, народ не стаў жыць лепш.

Між тым, адзінай патрэбнай нам у сённяшніх умовах ідэалогіяй павінен стаць культ ініцыятыўнай стваральнай працы. Працы не ў імя дзяржавы і не ў імя ідэі — у імя самога сябе, сваёй сям'і і дзяцей. «Светлыя ідэалы» ўжо давялі да таго, што наш чалавек, у доме якога пацёк дах, гатовы месяцамі весці перапіску з уладнымі інстанцыямі замест таго, каб самому зарабіць грошы на рамонт і не назіраць гадамі, як цячэ са столі.

Адзіная задача дзяржавы — падтрымаць ініцыятыву, не замінаць тым, хто ўмее і хоча працаваць. І не цешыць людзей ілюзіямі. Капіталізму з тварам Абломава не бывае. Дзяліць грамадскі пірог, абараняючы нямоглых і ўбогіх, вядома, справа высакародная, але яна мае сэнс толькі тады, калі ёсць каму гэты пірог спячы.

Пакуль жа новае пакаленне мінчан, натхнёнае чуткамі пра бясплатныя амерыканскія бутэрброды, у ноч на 11 снежня гатова было нават праз амонаўскія дубінкі штурмаваць новую закусачную «Макдональдс» у цэнтры сталіцы. Лаканічнае слова «бясплатна» дзейнічае на дзяцей гэтак жа, як і на бацькоў. Ганебная карцінка, якая дакладна ілюструе масавую псіхалогію цяперашняга беларускага грамадства.

Валянцін ЖДАНКО.

РЫЖАНКОЎ Уладзімір Мікалаевіч

Рэспубліка Беларусь панесла цяжкую страту. 12 снежня 1996 года пасля непрацяглай хваробы памёр міністр спорту і турызму Рэспублікі Беларусь, прэзідэнт Нацыянальнага алімпійскага камітэта Уладзімір Мікалаевіч Рыжанкоў.

Уладзімір Мікалаевіч Рыжанкоў нарадзіўся ў 1945 годзе ў Добрушы Гомельскай вобласці.

У 1964 годзе скончыў Гомельскі дарожна-будаўнічы тэхнікум, затым — Беларускі дзяржаўны інстытут фізічнай культуры, Мінскую вышэйшую партыйную школу.

Свой працоўны шлях Уладзімір Мікалаевіч пачынаў у 1964 годзе дарожным майстрам, служыў у радах Савецкай Арміі, вучыўся ў Беларускім дзяржаўным інстытуце фізічнай культуры, пасля заканчэння якога з 1972 года ў ім жа працаваў выкладчыкам, сакратаром камітэта камсамола, затым загадчыкам кафедры і кабінета Белсаўпрофа.

У 1978 годзе назначаны намеснікам старшыні Цэнтральнага Савета спартыўнага таварыства «Ураджай», а ў 1979 годзе — начальнікам упраўлення фізічнай культуры і спорту пры Савеце Міністраў БССР.

З 1982 года на партыйнай рабоце: інструктар, загадчык сектара фізкультуры і спорту аддзела адміністрацыйных органаў ЦК КПБ.

У 1990 годзе Уладзімір Мікалаевіч Рыжанкоў становіцца Старшынёй Дзяржаўнага Камітэта Рэспублікі Беларусь па фізічнай культуры і спорту.

У лістападзе 1995 г. указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Уладзімір Мікалаевіч Рыжанкоў назначаны Міністрам спорту і турызму Рэспублікі Беларусь.

Пайшоў з жыцця чалавек, вядомы дзяржаўны дзеяч, які з глыбокім веданнем справы вырашаў пытанні станаўлення і развіцця алімпійскага спорту, фізкультурна-масавага руху ў нашай краіне. Ён актыўна прапагандаваў і рэалізоўваў у краіне высокія прынцыпы алімпійскага руху.

Для яго былі характэрны прынцыповасць і настойлівасць, вялікія арганізатарскія здольнасці, канкрэтнасць у вырашэнні пастаўленых задач.

Яго вызначалі душэўная шчодрасць, спагадлівасць, глыбокая прыстойнасць. Гэтыя агульнавядомыя якасці прыцягвалі да яго кожнага, хто з ім меў зносіны.

За заслугі перад Радзімай Уладзімір Мікалаевіч Рыжанкоў узнагароджаны многімі ганаровымі граматамі, Граматай Вярхоўнага Савета БССР. Ён быў удастоены высокіх званняў «Заслужаны работнік фізічнай культуры і спорту БССР» і «Заслужаны трэнер БССР».

Светлая памяць аб Уладзіміру Мікалаевічу Рыжанкову назаўсёды застанецца ў сэрцах яго калег па рабоце, спартсменаў, усіх, хто ведаў яго па працоўнай і грамадскай дзейнасці.

А. Р. Лукашэнка, А. А. Малафееў, В. У. Шэйман, С. С. Лінг, М. У. Мясніковіч, І. І. Ціцянкоў, У. В. Русакевіч, У. Г. Гаркун, В. Б. Далгалёў, В. І. Кокараў, У. М. Канаплёў, У. В. Ярмошын, У. В. Бойка, В. Б. Даргель, І. М. Драбышэўская, А. У. Сасноўскі, В. І. Стражаў, У. П. Бельскі, В. Н. Грошаў.

ПАВЕДАМЛЕННЕ ЎРАДА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Кабінет Міністраў Рэспублікі Беларусь з жалем паведамляе, што 12 снежня 1996 года, пасля непрацяглай хваробы, на 52-м годзе жыцця памёр міністр спорту і турызму Рэспублікі Беларусь Уладзімір Мікалаевіч Рыжанкоў.

Калегія Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь выказвае глыбокае спачуванне родным і блізкім У.М. Рыжанкова.

Распараджэннем Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 12 снежня 1996 года ўтворана ўрадавая камісія па арганізацыі пахавання У.М.Рыжанкова.

ПАВЕДАМЛЕННЕ ЎРАДАВАЙ КАМІСІІ ПА АРГАНІЗАЦЫІ ПАХАВАННЯ У.М.РЫЖАНКОВА

Труна з целам нябожчыка будзе ўстаноўлена ў будынку інфармацыйна-культурнага цэнтра Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па вул. Кастрычніцкая, 5. Грамадзянская паніхіда пройдзе з 12.00 да 14.00 13 снежня 1996 года.

Пахаванне У.М.Рыжанкова адбудзецца на Маскоўскіх могілках у 15.00 13 снежня 1996 года.

Упраўленне справамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь глыбока смуткуе ў сувязі са смерцю міністра спорту і турызму Рэспублікі Беларусь Рыжанкова У. М. і выказвае спачуванне яго родным і блізкім.

Учора раніцай пайшоў з жыцця міністр спорту і турызму Рэспублікі Беларусь Уладзімір Мікалаевіч Рыжанкоў

Ён лёгка ішоў на кантакты, неаднаразова выступаў на старонках «Звязды» з інтэрв'ю і ў «прамой лініі». У спартыўна-турыстычнай галіне краіны ў свае няпоўныя 52 гады ён збіраўся зрабіць яшчэ многа.

Калектыў «Звязды» смуткуе з прычыны смерці міністра спорту і турызму Рэспублікі Беларусь Уладзіміра Рыжанкова і прыносіць свае спачуванні родным, блізкім і сябрам нябожчыка.

НЯХАЙ ГУЧАЦЬ ЗВАНЫ НАД БЕЛАРУССЮ

Са старажытных часоў званы з'яўляюцца адной з неабходных прыналежнасцей праваслаўнага храма. Яны збіралі вернуючых на богаслужэнне, адзначалі асабліва важныя яго моманты, склікалі нашых продкаў на веча, указвалі шлях заблукаўшым падарожнікам, паведамлялі пра небяспеку, перамогу ці вайну.

Сёння ў Беларусі каля тысячы праваслаўных храмаў. Амаль у кожным з іх ёсць званіца. Да нядаўняга часу званы прывозіліся з-за мяжы, у прыватнасці з Масквы. І вось у верасні загучаў у нас першы зван, адліты ў Беларусі. Сёння іх ужо больш за дзесяць — у Пінску, Маладзечне, Хойніцкім раёне, у Ракаве, Нясвіжы. Адліваюць іх на заводзе імя Кірава прадпрыемства «Выдатнае ліццё», з прадстаўніком якога ўдалося пагаварыць.

Сёння на Беларусі ўпершыню за ўсю гісторыю адліты званы. Папярэднічалі гэтаму доўгая праца ў бібліятэках — з манускрыптамі, старымі кнігамі, а пасля не менш доўгія эксперыменты непасрэдна з матэрыялам. Можна сказаць, быў прыменены вядомы «метад навуковага тыку». І хоць першы дзесятак званоў не прынёс ніякага прыбытку вытворцам, яны ўсё ж спадзяюцца на рэнтабельнасць гэтай справы. На гэта ўказваюць і кошт (у Беларусі вытворчасць звона абыходзіцца больш як у тры разы танней, чым у Маскве), і попыт. Да прыкладу, зараз выконваецца заказ Мінскага Свята-Петрапаўлаўскага сабора, аднаго з буйнейшых у Беларусі праваслаўных храмаў, і, трэба думаць, заказ гэты не адзіны: званы — інструмент тонкі, патрэсканыя рэстаўрацыі не падлягаюць. Дарэчы, менавіта сапсаваныя званы і з'яўляюцца значнай часткай матэрыялу для вытворчасці новых.

Адзін з першых званоў, зробленых у Беларусі, дарэчы, вісіць зараз на ВДНГ, і пазваніць у яго можа кожны жадаючы.

Яна САВІЦКАЯ.

ДЗЕ ЎЗЯЦЬ ГРОШЫ? ХАЦЯ Б НА ВЫРАШЭННЕ САЦЫЯЛЬНЫХ ПРАБЛЕМ

Інстытут эканамічнага развіцця Сусветнага банка распрацаваў вучэбную праграму «Рэформа сацыяльнай палітыкі ў краінах з пераходнай эканомікай».

На сённяшні дзень праграма функцыянуе ў дванаццаці краінах: Манголіі, пяці краінах Цэнтральнай Азіі і іншых шасці краінах былога СССР.

У межах вучэбнай праграмы і прайшоў нядаўна ў Мінску семінар «Праблемы фінансавання сацыяльнага сектара». Удзел у шматгранных дыскусіях узялі вучоныя, кіруючыя работнікі і спецыялісты міністэрстваў, якія працуюць у сферы сацыяльнай абароны насельніцтва. Падобныя семінары ўжо праводзіліся на Украіне і ў Расіі, ва Узбекістане і Казахстане, у Кыргызскай Рэспубліцы і Таджыкістане. Якую галоўную мэту вырашылі арганізатары семінара, каардынатары вучэбнай праграмы? На гэта пытанне адказвае доктар эканамічных навук Леанід Давыдзенка (ён, дарэчы, прайшоў навучанне на выкладчыцкіх курсах «ТОТ»).

— Задачы Беларускай праграмы падрыхтоўкі кадраў скіраваны на тое, каб падтрымаць рынычны падыход да сацыяльнай палітыкі і сацыяльных гарантый. Неабходна як найхутчэй праясніць прыярытэтныя накірункі сацыяльнай рэформы. Мы разгледзелі і розныя падыходы да сацыяльнай абароны на рэгіянальным узроўні, абмеркавалі рэкамендацыі па кіраванню рынкам працы.

Што ж, магчыма, для некага семінар і стаў падказкай, дзе ўзяць грошы на задавальненне патрэб сацыяльнай сферы. Застаецца толькі самае простае — зарабіць іх.

Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.

СВЕДЕНИЯ ОБ ОБЪЕКТЕ РЕСПУБЛИКАНСКОЙ СОБСТВЕННОСТИ

арендной специализированной передвижной механизированной колонне № 3 г. Могилева Республиканского арендного предприятия «Белспецмонтаж», подлежащей разгосударствлению и приватизации

Полное и сокращенное наименование объекта приватизации, его ведомственная принадлежность			Арендная специализированная передвижная механизированная колонна № 3 Республиканского арендного предприятия «Белспецмонтаж»
Адрес			212036 г. Могилев, ул. Симонова, 163. Тел. 44-50-77, факс 44-50-77.
Вид деятельности объекта приватизации, укрупненная номенклатура выпускаемой продукции			Строительство и капитальный ремонт объектов газоснабжения и других инженерных сетей и сооружений
Планируемые сроки приватизации			IV квартал 1996 г.
Предполагаемый способ разгосударствления и приватизации			Преобразование арендного предприятия в открытое акционерное общество
Орган, осуществляющий приватизацию данного объекта, и его местонахождение			г. Минск, ул. Мясникова,39 Мингосимущество,
Численность работающих, чел.			210
Сроки предъявления претензий			Месяц со дня опубликования
Предполагаемая величина уставного фонда создаваемого ОАО, млн. руб.			8100
Стоимость основных фондов, млн. руб.	Всего		6798
	в т. ч. по группам	зданий и сооружений	3050
		машин и оборудования	3238
		непроизводственных фондов	510
Площадь земельного участка, занимаемого объектом, га			2,144
Начатые инвестиционные проекты, млн. руб. (незавершенное строительство)			250
Наличие принадлежащих предприятию долей (паев, акций) в активах других предприятий, млн. руб.			--
Нематериальные активы, млн. руб.			7
Финансовое состояние объекта, млн. руб.	Балансовая прибыль		510
	Задолженность	кредиторская	6014
		дебиторская	8817

ШЧАСЦЕ НА КРЫВІ

Ці можна на чужым горы збудаваць сваё шчасце? Гэта пытанне не сённяшняга дня. Як толькі наш продак адчуў сябе чалавекам і перад ім паўстала праблема граху, то ўзнікла і гэта пытанне. І чалавек веруючы скажа, што за грэх прыйдзецца адказваць нават нашчадкам да чацвёртага калена, альбо самому грэшніку, бо «хто есць кіслы вінаград, у таго і аскома на зубах». Цынік жа толькі ўсміхнецца.

У мястэчках і гарадах даваеннай Беларусі пераважная большасць насельніцтва былі яўрэі. Поўнасцю кантралюючы гандаль і іншыя сферы дзелавога жыцця, пэўная частка яўрэяў жыла заможна. Пачалася вайна. Немцы наступалі імкліва, а яўрэі паводзілі сябе пасіўна і амаль усе засталіся на месцы, але былі і тыя, хто паспрабаваў выратавацца.

... Хутар Самусіка быў за пяць кіламетраў ад Баранавіч. Вечарам, калі ўжо пачало шарэць, да хутара падышла сям'я яўрэяў. Адна з самых багатых у горадзе. У старога яўрэя праз плячо былі перакінуты дзве хромавыя «тэчкі», несла сумку і жонка, дзве дачкі трымалі невялікія вузельчыкі.

Яўрэй папрасіў, каб ім далі прыстанак і схавалі. За гэта абяцаў заплаціць золатам. Гаспадар хутара вагаўся, але яго жонка запратэставала. Маўляў, у хаце шасцёра дзяцей, наскочаць немцы і хутар спаляць, а то ўсіх перастраляюць.

Яўрэі не настойвалі, крыху адпачылі і сабраліся ісці далей.

У кіламетры ад Самусікаў быў хутар Яровіча. Вось гаспадар вывеў яўрэяў на сцяжынку і сказаў:

— Ідзіце ўскрайкам поля і трапіце на хутар, ён вунь і відаць. У Яровіча малых дзяцей няма, можа і дамовіцеся, можа і прымуць.

Яўрэі адзін за адным пайшлі ў лёгкае сутонне, да хутара.

А раніцай, «на шарачка», Самусік узяў касу і падаўся на свой сенакос, які межаваў з зямлёй Яровіча. Пачаў класці пракос і тут убачыў, што трава моцна ўтаптана. Пайшоў па слядах і ў акопчыку, які застаўся яшчэ з першай вайны, знайшоў учарашніх яўрэяў. Відавочна білі сякерай па галовах, бо твары былі моцна заліты крывёю. Ляжалі адзін на адным, у самых ненатуральных позах. Сумак не было.

Самусік пакрочыў па слядах назад і ўбачыў, што ланцужок знікае на лузе Яровіча.

Трэці дзень вайны. Улады няма. Каму заявіць? Немцам? І Самусік патупаў да Яровіча і спытаў, ці заходзілі ўчора вечарам да яго яўрэі.

— Нікога не было, — адказаў гаспадар, — вось і сабака голасу не падаў.

І тут у Самусіка закралася падазрэнне. Калі б Яровіч сказаў, што былі, то іншая справа. Былі ды пайшлі. А тут махлюе.

А калі яны прыйшлі да акопчыка, то Яровіч вельмі ж ужо абураўся. Яўрэяў тут жа ў акопчыку і пахавалі. Проста акопчык засыпалі і ён амаль зраўняўся з зямлёю.

За гады вайны забойства яўрэйскай сям'і неўпрыкмет адышло на другі план, забылася, бо яшчэ многа было слёз, крыві, гора. Але паміж Самусікам і Яровічам пралёг цень. Сустрэнуцца, а гаварыць няма пра што.

Пасля вайны пачалі зганяць з хутароў. Яровіч першым падаўся ў горад. Кінуў хутар і з'ехаў. Самусік доўга не мог прадаць свой, але ўсё ж збыў. Яны ўчасткі атрымалі на адной вуліцы, толькі ў розных канцах. Яровіч быў слабым гаспадаром, асабліва да работы не рваўся, а тут Самусік убачыў, што будуецца з размахам. Дом цагляны на два канцы, а наўкол драўляныя. Праз два гады ў Яровіча паўстала даміна, а Самусік свой і за пяць не закончыў. Сустракае ён аднойчы жонку Яровіча, а ў яе поўны рот залатых зубоў.

Сыны Яровіча на суседняй вуліцы таксама дамы паставілі, а затым і машыны пакуплялі, праўда, стары Яровіч ужо памёр.

Састарэлы Самусік, які расказаў гэту сумную гісторыю, абсалютна ўпэўнены, што трагедыя, якая разыгралася на хутары, на сумленні яго суседа.

Цяжка сёння ўжо высветліць, як яно было, але няма падстаў і не верыць старому чалавеку.

І тут мы закранулі яшчэ адну праблему. У чалавека часта ёсць «чарвячок», які точыць яго душу. Зайздрасць, прагнасць, цяга да нажывы і іншыя заганы стрымлівае найперш страх пакарання. Страх перад законам, перад Богам, перад сваім сумленнем часта не дапускае чалавека да граху.

Гэта калі існуе закон.

Пры розных катаклізмах, рэвалюцыях, войнах, дыктатурах уладарыць беззаконнасць. Жыццё чалавека губляе каштоўнасць, Чачня і Боснія — яскравае пацвярджэнне гэтаму. Бясследнае знікненне тысяч людзей пры дыктатарскіх рэжымах — звычайная з'ява апошняй чвэрці XX стагоддзя.

Што датычыцца пачатку нашай размовы, то, сапраўды, на чужых слязах і крыві шчасця наўрад ці збудуеш.

Хаця стары Яровіч і памёр, усе тры сыны яго загінулі. Малодшы разбіўся на аўтамашыне, сярэдні апёкся варам і памёр, а старэйшы павесіўся.

Прозвішчы зменены, каб не рабіліся здагадкі, а калі і ўзнікнуць нейкія паралелі, то гэта выпадковасць.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

ДАНЧЫК ВЯРТАЕЦЦА

Днямі ў Беларусь прыехаў Данчык — Багдан Андрусішын — амерыканскі грамадзянін, выдатны выканаўца беларускіх песень. У папярэднія візіты, на пачатку 90-х гадоў, калі Беларусь перажывала нацыянальны ўздым, ягоныя песні абудзілі гарачыя пачуцці патрыятызму ў душах слухачоў.

А сёлета Данчык зробіць бліц-турнэ па гарадах Беларусі, дзе выступіць з праграмай «Данчык вяртаецца». 12 снежня адбыўся канцэрт у Гродне, 16—18 снежня яго змогуць убачыць і пачуць мінчане ў філармоніі і тэатры імя Янкі Купалы, а 19—20 ён выступіць у Полацку і Віцебску.

Таццяна АНТОНАВА.

«НЕМАГЧЫМЫЯ ФІГУРЫ» ОСКАРА РОЙТЭРСВЕРДА

12 снежня ў Мінску, у мастацкай галерэі «Жыльбел», адкрылася выстава шведскага мастака Оскара Ройтэрсверда. Яе арганізатарам выступіў беларускі ПЭН-цэнтр. А на адкрыцці прысутнічалі прадстаўнікі пасольстваў, мастацтвазнаўцы, паэты і пісьменнікі.

Для беларускай публікі «Немагчымыя фігуры» Оскара Ройтэрсверда, прадстаўленыя на выставе, аказаліся нечаканымі. Ды гэта і не дзіўна. Наша вока прывучана да ўспрымання мастацтва рэалістычнага, дзе ўсё пазнавальнае, зразумелае.

У Швецыі, як піша мастацтвазнаўца Ларс Клеберг, адкуль родам мастак, «Немагчымыя фігуры» выйшлі за звычныя рамкі выяўленчага мастацтва (іх ведае кожны школьнік, яны адлюстраваны на паштовых марках!). У міжнародным плане «Немагчымыя фігуры» зрабілі мастака Оскара Ройтэрсверда вядомым — у яго мноства паслядоўнікаў і некалькі імітатараў.

Дарэчы, Оскар Ройтэрсверд, з творчасцю якога могуць пазнаёміцца беларускія гледачы, мае рускія карані. Мастацкае даследаванне свету гэтым мастаком — надзвычай арыгінальнае. Тут сінтэз інтуітыўнага і лагічнага падыходу вучонага, які даследуе новы свет — свет, які, хутчэй за ўсё, не існуе, свет немагчымага.

Адрас выставы — Дом прыроды, Траецкае прадмесце.

Таццяна АНТОНАВА.

ПЕЛЕНГ-НАВІНЫ

МІНІСТЭРСКІЯ ПАСАДЫ РАЗМЯРКОЎВАЛІСЯ ПА НАЦЫЯНАЛЬНАМУ ПРЫЗНАКУ

Учора калектыўны прэзідыум Босніі і Герцагавіны павінен быў сфарміраваць урад краіны. Пасяджэнне было прызначана яшчэ на сераду, аднак на яго без тлумачэння прычын не з'явіўся прадстаўнік баснійскіх сербаў Крайшнік. Раней Ізітбегавіч, Крайшнік і Зубак дамовіліся аб саставе кабінета. Савет Міністраў будзе збірацца раз на тыдзень. Старшынстваваць на ім будуць па чарзе прадстаўнікі мусульман і сербаў, а намеснікам старшыні стане харват. Пасаду міністра замежных спраў цэнтральнага ўрада будзе займаць таксама харват. Міністрам знешняга гандлю стане мусульманін, а ведамства па грамадзянскіх справах і сувязях узначаліць серб. Структура ўрада павінна быць зацверджана аб'яднаным парламентам. Дагэтуль парламент не змог правесці ніводнай сесіі ў поўным саставе.

ПАЛЕСЦІНЦЫ ПАРУШЫЛІ ЗАКОН ГАСЦІННАСЦІ

Прэм'ер-міністр Ізраіля Нетаніягу заявіў, што напад палесцінцаў на яўрэйскіх пасяленцаў, які адбыўся ў сераду на заходнім беразе ракі Іардан, апраўдвае жорсткую пазіцыю Ізраіля на перамовах аб перадыслакацыі войскаў у Хеўроне. Ізраільскія ўлады абвінавачваюць радыкальных палесцінцаў з горада Рамалах у нападзе на сям'ю ізраільцян, у выніку якога загінулі жанчына і дванаццацігадовае дзіця. Яшчэ чацвёра дзяцей і іх бацька атрымалі раненні. Ізраільскія сілы бяспекі блакіравалі горад. Нетаніягу паабяцаў, што забойцам не ўдасца пазбегнуць ад адказнасці. Палесцінскія ўлады таксама вядуць пошук злачынцаў.

ЗША ПАСТАЎЛЯЕ ЗБРОЮ ПАЎДНЁВАЙ КАРЭІ

ЗША маюць намер паставіць Паўднёвай Карэі буйную партыю ўзбраення на суму больш за 600 мільёнаў долараў, у тым ліку рэактыўныя ўстаноўкі залпавага агню. Пастаўка гэтых узбраенняў адпавядае знешнепалітычным мэтам нацыянальнай бяспекі Злучаных Штатаў, паколькі такім чынам умацоўваецца бяспека дружалюбнай ім краіны, запэўнівае Пентагон.

ААН ВЫСТУПАЕ СУПРАЦЬ ДЗІЦЯЧАЙ ПРАЦЫ

Дзіцячы фонд ААН заклікаў сусветную супольнасць да тэрміновых дзеянняў па спыненню небяспечнай дзіцячай працы. Колькасць працуючых дзяцей у свеце дасягае сёння соцень мільёнаў. Асабліва вострая праблема стаіць у краінах Азіі, Афрыкі і Лацінскай Амерыкі, якія развіваюцца. Сярод першапрычын шырокага распаўсюджання дзіцячай працы эксперты называюць беднасць, адсутнасць адукацыі і традыцыі.

РУСКАЯ МАФІЯ «АДМЫВАЕ» ГРОШЫ НА УОЛ-СТРЫТ

Руская мафія аб'ядналася з італьянскай «Коза ностра» і паспяхова штурмуе Уол-стрыт. Так лічыць аўтарытэтны часопіс дзелавых колаў Амерыкі «Бізнес-уік». Сёння, адзначае часопіс, і кланы італьянскай мафіі, і члены рускай арганізаванай злачыннасці кантралююць каля двух дзесяткаў брокерскіх фірмаў. А за апошнія некалькі гадоў, лічыць часопіс, рускія ўкаранілі сваіх людзей у брокерскую справу, накіравалі туды сваіх дзяцей з «чыстымі» біяграфіямі і зараз спакойна «адмываюць» грошы.

Паводле паведамленняў радыё «Свабода», «Голас Амерыкі», «Радыё Расіі» і «Радыё-РОКС».

РЭПАРЦЁР АТРЫМАЎ ЗАДАННЕ...

ПАСПЫТАЦЬ БЕЛАРУСКАГА ВІНА

Ніводнае вялікае сямейнае свята, як правіла, не абыходзіцца без шумнага застолля. Так ужо заведзена ў нас, славян: калі прыйшоў госць у дом — даставай бутэльку. Узведзены ў ранг нацыянальнай традыцыі рытуал «абмывання» любой дарагой пакупкі. У такія вялікія святы, як Новы год, дзень нараджэння, засяленне ў новую кватэру ці рэдкае наведванне любімай цешчы на стол ставіцца ўсё самае лепшае. Акрамя шматлікіх закусак упрыгожваюць стол каньяк, шампанскае, гарэлка і віно. Выбіраючы сорт віна, перавагу, на жаль, аддаюць не айчынным вытворцам. Сімпатычна выглядае на сталах крымская «Масандра», «Стары нектар», «Мадэра», балгарская «Манастырская хата» ці «Вермут». Запаланілі прылаўкі магазінаў разнастайныя віны ў прыгожых бутэльках з краін далёкага замежжа. Віны айчыннай вытворчасці знайсці можна толькі ў невялікіх і непрывабных магазінчыках. Выключэннем, бадай, будзе «Советское шампанское» мінскай вытворчасці і віно «Вермут» аб'яднання «Крышталь». Рэдкія гурманы ці дурні купяць замест нашага замежнае шампанскае, а мінскі «Вермут» з задавальненнем купляюць нават студэнты, каб пачаставаць ім каханую дзяўчыну.

На астатнія моцныя віны мясцовага вырабу народныя дэгустатары прыклеілі ярлык «чарніла». Аднак не ўсе гэтыя віны можна аднесці да разраду «барматухі». Як мне ўдалося высветліць у спецыялістаў па віну ў Белхарчпроме, вінаграднае віно ў нас вырабляецца з вінаматэрыялаў нашых суседзяў — Арменіі і Украіны. У Беларусі яго адпаведным чынам апрацоўваюць, фільтруюць і разліваюць у бутэлькі. Такое вінаграднае віно падабалася многім аматарам гэтага напою, але сёння чамусьці прапала. Аказваецца, жаданне раз'яднацца і быць самастойнымі не пайшло на карысць мясцовым вінаробам. Напачатку 90-х гадоў аб'ёмы выпуску вінаградных він у рэспубліцы рэзка ўпалі. Крызіс мінаваў толькі сёлета. На моцныя віны мясцовай вытворчасці ўрад нядаўна знізіў акцыз на 5—10 працэнтаў, што і паслужыла сігналам да рэзкага павелічэння яго выпуску. За 11 месяцаў гэтага года вінаграднага віна было разліта па бутэльках у два разы больш, чым у мінулым (690 тысяч дал — сёлета, 331 тыс. дал — за 11 месяцаў мінулага года). Павялічылі паказчыкі спецыялісты па віну мясцовага пладова-ягаднага асартыменту. Сёння на 2 млн. дал гэтага віна выраблена больш, чым за гэты час летась. На жаль, якасць гэтага напою вымушае жадаць лепшага. Нават праспіртаваныя «барыгі» скардзяцца, што пасля напою «Загадка» доўга шуміць у галаве, а ад віна «Салёны яблык» два дні зводзіць страўнік. Сіняносы сусед па дому ханыга, скардзіўся на слонімскую «барматуху»: «Пасля яе памяць стала як трэснутыя начоўкі, ды і падбародак вечна разбіты». Прадаём «чарніла» мы ўсё больш і больш. Цана «бруднай» непрывабнай бутэлькі — ад 10 да 20 тысяч рублёў. З-за канкурэнцыі цана пладовага віна на некаторыя сарты нават упала.

Беларускае вінаробства ў новых эканамічных умовах толькі пачынае жыццё. Хочацца верыць, што ўжо праз некалькі гадоў бутэльку беларускага віна можна будзе з гонарам паставіць на стол у самае вялікае свята.

Сяргей КУРКАЧ.

НА ЛІТОЎСКІХ ДАРОГАХ НОЧЧУ ЛЕПШ НЕ СПЫНЯЦЦА

Нешчаслівай была літоўская дарога для нашага суайчынніка, ветурача аднаго з сельгаспрадпрыемстваў Мінскай вобласці. Раніцай на аўтастрадзе Вільнюс — Каўнас яго аўтамабіль спынілі невядомыя ў форме, вельмі падобнай на паліцэйскую. Праверыўшы дакументы вадзіцеля, яны высадзілі яго з машыны, збілі і абрабавалі.

Як паведаміў карэспандэнту загадчык консульскага аддзела Пасольства Беларусі ў Літве Сяргей Бабоў, пацярпеўшаму была аказана дапамога, ён вярнуўся на радзіму. Па гэтаму факту заведзена крымінальная справа.

У пасольстве таксама праінфармавалі, што ў сувязі з частымі выпадкамі абрабавання аўтамабіляў Міністэрства ўнутраных спраў Літвы ўстанавіла новае правіла. Цяпер у начны час вадзіцелі могуць не спыняцца па патрабаванню службовых асоб у паліцэйскай форме, калі побач з імі няма аўтамабіля патрульнай службы з уключанай сіняй мігалкай.

Альгімантас БРАЗАЙЦІС, БЕЛТА

КАНФІСКАВАЛІ КАЛАШНІКАВА З «ПЕРАПЛАЎКІ»

У адной з вёсак Чэрвеньскага раёна 6 снежня супрацоўнікі Чэрвеньскага РАУС у доме 38-гадовага рабочага аднаго з мінскіх аўтапрадпрыемстваў знайшлі і канфіскавалі аўтамат Калашнікава 1975 года выпуску. Яго ўладальнік патлумачыў, што гэты аўтамат ён украў яшчэ ў 1993 годзе з ліцейнага цэха, куды зброя была здадзена на пераплаўку.

Васіль НІКАЛАЕЎ.

КРЫМІНАЛЬНЫЯ ГІСТОРЫІ: ЧАСТКА ДРУГАЯ

Справа аб забойстве каля начнога бокс-клуба «Рэактар» былога майстра рукапашнага бою Алега Шыбута (спартсмен атрымаў два ўдары нажом у сэрца) атрымала нечаканы паварот. Аддзел міліцыі Фрунзенскага раёна Мінска і пракуратура таго ж раёна доўга вырашалі, каму весці расследаванне. У рэшце рэшт пракуратура аддала міліцыі «лейцы ў рукі», спаслаўшыся на тое, што самі яны займаюцца толькі забойствамі, а ў дадзеным выпадку адбылося «нанясенне цялесных пашкоджанняў з наступствам смерці» (цікава: Шыбут памёр ад удараў нажа, але не быў забіты).

«Рэжуць» і «Рэактар». Апошнія падзеі далі падставу кіраўніцтву Фрунзенскага РАУС паслаць у выканком прадстаўленне наконт таго, каб бокс-клуб больш не быў начной установай, а працаваў толькі да 23.00. Наколькі вядома, такі ж дакумент падрыхтавала і пракуратура, і 10 студзеня на выканкомаўскім пасяджэнні кропкі над «і» будуць расстаўлены.

Дарэчы, па нашай інфармацыі, «Рэактару» далі месяц на выпраўленне недахопаў. Што маецца на ўвазе пад «выпраўленнем недахопаў» — невядома.

Алесь СІВЫ.

СЁННЯ

СОНЦА

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск –	8.20	15.48	7.28
Віцебск –	8.17	15.30	7.13
Магілёў –	8.09	15.37	7.28
Гомель –	7.58	15.43	7.45
Гродна –	8.34	16.04	7.30
Брэст –	8.26	16.14	7.48

МЕСЯЦ

Маладзік 10 снежня

ІМЯНІНЫ

Пр. Андрэя.
К. Луцыі, Атыліі.

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па рэспубліцы захаваецца воблачнае надвор'е, месцамі невялікія ападкі, туман, слабы галалёд. Тэмпература паветра ў Магілёве — 0—2 градусы марозу, Мінску, Гомелі, Віцебску, Гродне — каля нуля, Брэсце — 1—3 градусы цяпла.

У наступныя двое сутак на большай частцы тэрыторыі снег, мокры снег. 15-га ўначы — без ападкаў, на дарогах галалёдзіца. Тэмпература 14-га на працягу сутак — 1—6, 15-га ўначы — 4—9, удзень — 0—5 градусаў марозу.

Кабінет Міністраў Рэспублікі Беларусь, апарат Міністра па справах Садружнасці Незалежных Дзяржаў выказвае глыбокае спачуванне Міністру па справах СНД Бамбізе Івану Міхайлавічу ў сувязі з напаткаўшым яго горам — смерцю роднага БРАТА.

Вярхоўны Суд Рэспублікі Беларусь выказвае шчырае спачуванне суддзі Вярхоўнага Суда Федарынчыку Іосіфу Іванавічу ў сувязі з нападкаўшым яго горам — смерцю МАЦІ. Смуткуем разам з яго роднымі і блізкімі.

Панядзелак, 16 снежня

Беларускае тэлебачанне

8.00 «Вечная пляшка». Дак. фільм.
8.30 «Шчасце Нурлана», «Чурок і малыш», «Цудоўныя лекі». Мультфільмы.
9.00 Музычны салон Элеаноры Язерскай. Госць праграмы — спявачка Нэлі Багуслаўская.
9.35 Бон тон. Тэлечасопіс моды.
10.05 Тэлевізійны Дом кіно. «Дарогай мары».
10.35 Цёмны пакой.
11.05 Аўтарскі канцэрт кампазітара Эдуарда Ханка.
15.00 Навіны.
15.10 «Акулярнік». Маст. фільм для дзяцей.
16.00 Тэлебачанне — школе. Музыка. 3-ці клас. Музычныя знакі прыпынку.
16.20 Студыя «Акно». «Тэлек-шоу», «Хілі-былі», «Я малюю».
17.05 На добры лад. Перадача з Бреста.
17.20 «Пазнай сябе». Псіхалагічна-кансультацыйная праграма. Прамая лінія.
17.50 «Ахоўваюча дзяржавай». Дак. фільм.
18.20 Музычны антракт.
18.35 Эканамікст.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 «Музычная абойма». Беларускі хіт-парад.
19.05 Творчае маладзёжнае аб'яднанне «Крок». «Рыкава-версія». Тэлегульня.
19.35 «Гэта мы не праходзілі...» Эканамічная праграма.
19.50 Беларускі дом. Мастацка-публіцыстычная праграма.
20.20 Люстэрка. Праграма для жанчын.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.50 Музычны антракт.
22.05 «Зоркі» на экране. Е. Бяньчуцкі, Г. Дымна ў маст. фільме Ежы Хофмана «Знахар» (Польшча). 1-я серыя.
23.15 «Галасы мінуўшчыны». Несвіжскі фестываль камернай музыкі.
23.45 Навіны.

ГРТ

17.00 Навіны.
17.15 «Новая ахвяра». Серыял.
18.05 Надвор'е.
18.10 Гадзіна пік.
18.35 Угадай мелодыю. Тэлегульня.
19.00 «Мы». Аўтарская праграма У. Познера.
19.45 Спакойнай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.40 Праграма перадач.
20.45 Фантастычны дэтэктыў «Бага-2». «Паляванне за "Чырвоным Меркурыем"».
21.50 Прэс-клуб.
22.45 «Лінія кіно». Фільмы Юрыя Грымава і Гарэ Алімпіева «Мужчынскія адкрыцці» і «Панцыр».

«Расія»

Тэхнічная прафілактыка да 17.05
17.05 Тэхнадром імя І. П. Кулібіна.
17.15 L-клуб.
18.00 Момант ісціны.
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.00, 23.00 Весткі.
19.30 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
20.30 Скрыты камерай.
21.00 Надвор'е на заўтра.
21.05 Міжнародны турнір па хакею на прыз «Известий». Фінляндыя — Расія.
23.25 Тавары — поштай.
23.35 Музыка ўсіх пакаленняў.
23.50 Не спі і глядзі.

Санкт-Пецярбург

13.00 Тэрмін адказу — сёння.
13.30 Парады садаводам.
13.40 «Тэма для аргумента». Тэлефільм.
13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
14.10 «Гісторыя кахання». Серыял.
14.55 «Сугучча». Тэлефільм.
15.10, 20.45 Тэлеслужба бяспекі.
15.25 Міжнародны агляд.
16.10 «Забойны аддзел». Серыял.
17.00 Кубак свету па фехтаванні.
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.25 «Гісторыя кахання». Серыял.
[illegible] «Як быць каханымі...»
21.00 «Забойны аддзел». Серыял.
22.05 Падзея.
22.20 Спартыўны агляд.
22.30 Гістарычныя расследаванні.
23.10 «Тэлекампакт». Музычнае шоу.

НТБ

5.00 Сёння раніцай.
9.00 Пол Ньюмен у маст. фільме «Гары і сын» (ЗША).
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
12.00 Расійскія універсітэты.
13.15 Вялікая «Часінка».
15.30 Дыстанцыя 60.
16.30 Кінатэатр юнага гледача. Маст. фільм «Блакітнае дрэва» (Аргенціна—Італія).
17.30 Футбольны клуб.
18.00, 21.00 Сёння вечарам.
18.35 Герой дня.
19.00 Свет кіно. Маст. фільм «Аварыя» (Германія).
20.45 Доктар Вугал.
21.35 Гадзіна серыяла. «Пані следчы». 3-я серыя. «Дасье Франсуазы Мюлер».
22.30 Часінка.
23.00 Сёння апоўначы.
23.20 Шахматы. Супертурнір у Лас-Пальмасе.
23.25 Таніс апоўначы.

Аўторак, 17 снежня

Беларускае тэлебачанне

8.00 Навіны.
8.15 Абібок.
8.45 «Гэта мы не праходзілі...» Эканамічная праграма.
9.00 Тэлебачанне — школе. Музыка. 3-ці клас. Музычныя знакі прыпынку.
9.20 Акалада. Музычна-забаўляльная праграма.
9.50 Тураб'ектыў. Падарожжы, сустрэчы, адпачынак.
10.20 «Трапічная спёка». Тэлесерыял (ЗША).
11.20 IV Нацыянальны фестываль беларускай песні і паэзіі «Маладзечна-96». Адкрыццё фестывалю.
15.00 Навіны.
15.10 «Усё справа ў капелюшы», «Фока». Мультфільмы.
15.35 Тэлебачанне — школе. Гісторыя Беларусі. 7-ы клас. Далучэнне Беларусі да Расійскай імперыі.
16.00 Педагагічны экран. Сучасная прафесіянальна-тэхнічная адукацыя.
16.45 «Усё пра ўсё». Інфармацыйна-пазнавальная праграма для дзяцей.
17.10 Вострыя вугал. Прававая праграма па пісьмах гледачоў.
17.40 Музычны антракт.
17.50 Урокі Наталлі Наважылавай.
18.20 «Будзьце здаровы».
18.35 Эканамікст.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 «Музычная абойма». Беларускі хіт-парад.
19.05 «Беларусь — Кітай: ускодні вектар супрацоўніцтва».
19.40 «Трапічная спёка». Тэлесерыял (ЗША).
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.10 «Зоркі» на экране. «Знахар». Маст. фільм (Польшча). 2-я серыя.
23.20 [illegible]. Кампазітар Марыяна Марозава.
24.00 Навіны.

ГРТ

11.00 Навіны.
11.10 У эфіры Міждзяржаўная тэлерадыёкампанія «Мір». «Вачы ў вочы».
11.50 Валерый Залатухін у фільме «Пакет».
13.20 Брэйн рынг.
14.00 Навіны.
14.20 «Касмічныя выратавальнікі лейтэнанта Марша». Мультсерыял.
14.45 Кваг'ета «Вясёлая кампанія».
14.55 Мультполя.
15.10 Чароўны свет, ці Сцены.
15.40 «Карын і яе сабака». Маладзёжны серыял.
16.05 ...Да шаснаццаці і старэйшым.
16.30 «Вакол свету». Па старонках перадачы «Клуб падарожнікаў».
17.00 Навіны.
17.15 «Новая ахвяра». Серыял.
18.05 Надвор'е.
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Угадай мелодыю». Тэлегульня.
19.00 Тэма.
19.45 Спакойнай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.40 Праграма перадач.
20.45 Аляксей Эйбажэнка і Віктар Каршунаў у дэтэктыве «Па тонкім лёдзе». 1-я серыя.
22.25 Навіны.
22.35 «Па тонкім лёдзе». 2-я серыя.
0.05 Прэс-экспрэс.
0.25 Праграма перадач.

«Расія»

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
7.20 «Лімпапо». Мультфільм.
7.30 Ранішні экспрэс-2.
8.05 Рэтра-шлягер.
8.30 «Дарагая рэдакцыя...»
8.45 «Ведаць не можаш долі сваёй...» Дак. фільм.
16.20 Блак-нот.
16.35 «Чэленджэрс». Серыял для падлеткаў.
17.05 Тэлечасопіс «Здароўе».
17.15 Пункт апоры.
17.45 «Вяртанцы». Дак. фільм. Частка 1-я.
18.10 Ваша права.
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.30 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
20.30 Раз у тыдзень.
21.05 Надвор'е на заўтра.
21.10 «На кані». Тэлелатарэя.
21.40 Міжнародны турнір па хакею на прыз «Известий». Расія—Чэхія. У перапынку (23.25) — Тавары — поштай.
0.10 Хто на што здатны.
0.25 Гарачая дзесятка.

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
12.10 «Гісторыя кахання». Серыял.
13.00 Тэрмін адказу — сёння.
13.30 Парады садаводам.
13.40 «У засені ліпавых алей». Тэлефільм.
14.15 «Забойны аддзел». Серыял.
15.10, 20.45 Тэлеслужба бяспекі.
15.25 Тата, мама і я — спартыўная сям'я.
16.10 «Чарадзей». Маладзёжны серыял.
16.35 «Чорны кот». Мастацка-публіцыстычная праграма.
17.05 Дзіцячае ТБ. «Там, дзе жыве Павуціныч», «Паласатая музыка».
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.25 «Гісторыя кахання». Серыял.
20.20 Храм.
21.00 «Забойны аддзел». Серыял.
22.05 Падзея.
22.20 Спартыўны агляд.
22.30 «Дысідэнт». Маст. фільм (Малдова).

НТБ

5.00 Сёння раніцай.
9.00 Колін Серо. Маст. фільм «Рамуальд і Жульет» (Францыя).
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
12.00 Расійскія універсітэты.
13.15 Вялікая «Часінка».
15.30 Дыстанцыя 60.
16.30 «Блакітнае дрэва». Маст. фільм (Аргенціна—Італія).
17.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
18.00, 21.00 Сёння вечарам.
18.35 Герой дня.
19.00 Свет кіно. Мікеле Пласіда ў фільме Даміяна Даміяні «Ча[illegible]» (Італія).
21.35 Гадзіна серыяла. «Пані следчы». 4-я серыя «Невінаваты» (Францыя).
22.30 Часінка.
23.00 Сёння апоўначы.
23.20 Шахматы. Супертурнір у Лас-Пальмасе.
23.25 Меламанія. Пол Макартні. «Канцэрт у новым свеце». Частка 1-я.

Серада, 18 снежня

Беларускае тэлебачанне

8.00 Навіны.
8.15 «Паляванне ў чужой краіне». Дак. фільм.
8.30 Востры вугал. Прававая праграма па пісьмах гледачоў.
9.00 Тэлебачанне — школе. Гісторыя Беларусі. 7-ы клас. Далучэнне Беларусі да Расійскай імперыі.
9.25 Камп'ютэрны палігон.
10.00 «Трапічная спёка». Тэлесерыял (ЗША).
11.00 IV Нацыянальны фестываль беларускай песні і паэзіі «Маладзечна-96». Аўтарскі канцэрт паэта Уладзіміра Някляева. Частка 1-я.
12.15 Відзьма-нявідзьма.
13.15 Класіка на экране. «Блуканне па пакутах». Трохсерыйны маст. фільм паводле трылогіі А. Талстога. 1-я серыя «Сёстры».
15.00 Навіны.
15.10 «Сінюшчын калодзеж». Кароткаметражны маст. фільм для дзяцей.
15.40 «Востраў натхнення».
16.10 «А дзе мне ўзяць такую песню...» Дак. фільм Беларускага тэлебачання.
16.30 Беларускі мерыдыян. Падарожжа па Пружаншчыне.
17.00 Крэда. Акцыяніраванне дзяржаўных прадпрыемстваў.
17.20 Госці ў хату. Да Нацыянальнага свята Японіі.
17.50 Майстэрня. Мастак Іван Дмухайла.
18.20 Музычны антракт.
18.35 Эканамікст.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 «Музычная абойма». Беларускі хіт-парад.
19.05 Супергол.
19.35 «Трапічная спёка». Тэлесерыял (ЗША).
20.35 «Хто гэта?» Тэлегульня.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Аўта-парк.
22.20 Л. Гузеева, М. Міхалкоў у маст. фільме «Жорсткі раманс». 1-я серыя.
23.30 Каралеўскае паляванне.
0.10 Навіны.

ГРТ

11.00 Навіны.
11.10 У эфіры Міждзяржаўная тэлерадыёкампанія «Мір». «Кантакт — дзелавое супрацоўніцтва краін Садружнасці».
12.05 «Маёр Віхар». 1-я серыя.
13.15 «Як здароўе, братка Ліс?» Мультфільм.
13.25 Брэйн рынг.
14.00 Навіны.
14.20 «Касмічныя выратавальнікі лейтэнанта Марша». Мультсерыял.
14.45 Кактус і К.
14.55 До-мі-соль.
15.10 Покліч джунгляў.
15.40 «Карын і яе сабака». Маладзёжны серыял.
16.05 Тэт-а-тэт.
16.30 «Вакол свету». Па старонках перадачы «Клуб падарожнікаў».
17.00 Навіны.
17.15 «Новая ахвяра». Серыял.
18.05 Надвор'е.
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Угадай мелодыю». Тэлегульня.
19.00 «Парыжскія тайны Эльдара Разанава».
19.45 Спакойнай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.40 Праграма перадач.
20.45 Юрый Нікулін у фільмах «Самагоншчыкі» і «Калі дрэвы былі вялікія».
23.00 Навіны.
23.10 Баскетбол. Адборачны матч чэмпіяната Еўропы-97. Зборная Расіі — зборная Эстоніі.
0.45 Прэс-экспрэс.
0.55 Праграма перадач.

«Расія»

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
7.20, 9.50, 23.25 Тавары — поштай.
7.30 Ранішні экспрэс-2.
8.00 Рэтра-шлягер.
8.25 «Дарагая рэдакцыя...»
8.55 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
16.20 Блак-нот.
16.35 «Чэленджэрс». Серыял для падлеткаў.
17.05 Тэлечасопіс «Здароўе».
17.15 Астралогія кахання.
17.45 «Вяртанцы». Дак. фільм. Частка 2-я.
18.10 Клуб губернатараў.
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.30 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
20.30 Клара Новікава ў праграме «Бочка мёду».
21.05 Надвор'е на заўтра.
21.10 Юрый Нікулін у фільме «Дваццаць дзён без вайны».
23.35 Год і стагоддзе Дзмітрыя Шастаковіча.
0.15 Музыка ўсіх пакаленняў.
0.30 Хто на што здатны.

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
12.10 «Гісторыя кахання». Серыял.
13.00 Тэрмін адказу — сёння.
13.30 Парады садаводам.
13.40 «Асенні Ленінград». Тэлефільм.
14.15 «Забойны аддзел». Серыял.
15.10, 20.45 Тэлеслужба бяспекі.
15.25 Асабістая справа.
16.10 «Чарадзей». Маладзёжны серыял.
16.35 «Тэлекампакт». Музычнае шоу.
17.15 Скарбы Пецярбурга. Рускі музей.
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.25 «Гісторыя кахання». Серыял.
20.15 «Пажывём—пабачым». Серыял (Расія).
21.00 «Забойны аддзел». Серыял.
22.05 Падзея.
22.20 Спартыўны агляд.
22.30 «Дварцовыя тайны». Прэм'ера дак. серыяла (ЗША, Вялікабрытанія). 8-я серыя.
22.55 «Дождж». Тэлеспектакль паводле апавяданняў І. А. Буніна.

НТБ

5.00 Сёння раніцай.
9.00 Джон Ларакет і Кірсці Элі ў фільме «Вар'яцкі дом» (ЗША).
10.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
12.00 Расійскія універсітэты.
13.15 Вялікая «Часінка».
15.30 Дыстанцыя 60.
16.30 «Блакітнае дрэва». Маст. фільм (Італія—Аргенціна).
17.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
18.00, 21.00 Сёння вечарам.
18.35 Герой дня.
19.00 Свет кіно. Бернар Жырадо і Жэрар Ланвен у фільме Патрыса Леконта «Спецыялісты» (Францыя).
20.40 Рускі альбом. Група «Чайф».
21.35 Гадзіна серыяла. Маст. фільм «Пані следчы». 4-я серыя «Невінаваты» (Францыя).
22.30 Часінка.
23.00 Сёння апоўначы.
23.20 Кафэ «Абломаў».

Чацвер, 19 снежня

Беларускае тэлебачанне

8.00 Навіны.
8.15 Аўта-парк.
8.30 Вяскоўцы. 75 гадоў эксперыментальнай базе «Зарэчча» Смалявіцкага раёна.
9.00 «Тэлебом». Шоу-конкурс. Частка 1-я.
9.40 «Квартэт ква-ква». Мультфільм.
9.50 Каралеўскае паляванне.
10.30 «Трапічная спёка». Тэлесерыял (ЗША).
11.30 Госці ў хату.
12.00 IV Нацыянальны фестываль беларускай песні і паэзіі «Маладзечна-96». Аўтарскі канцэрт паэта Уладзіміра Някляева. Частка 2-я.
13.15 «Блуканне па пакутах». Трохсерыйны маст. фільм. 2-я серыя. «18-ы год».
15.00 Навіны.
15.10 «Белы слон». Маст. фільм для дзяцей.
16.25 Тэлебачанне — школе. Гісторыя Беларусі. 9-ы клас. Культура Беларусі ў 20—30-х гадах XX стагоддзя.
16.55 «За Кушлянамі снег». Дак. фільм студыі «Летапіс».
17.20 Арсенал. Праграма для вайскоўцаў.
17.50 Урокі Наталлі Наважылавай.
18.20 Музычны антракт.
18.35 Эканамікст.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 «Музычная абойма». Беларускі хіт-парад.
19.05 Творчае маладзёжнае аб'яднанне «Крок». «Оскар». Тэлегульня.
19.40 «Трапічная спёка». Тэлесерыял (ЗША).
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.15 «Жорсткі раманс». Маст. фільм. 2-я серыя.
23.25 «Крок». Супермадэль Беларусі-97. Брэсцкі паўфінал.
23.55 Навіны.

ГРТ

8.00 Навіны.
8.15 «Новая ахвяра». Серыял.
9.05 «Парыжскія тайны Эльдара Разанава».
9.45. «Клуб падарожнікаў».
10.30 Мультфільм.
10.35 Смак.
11.00 Навіны.
11.10 У эфіры Міждзяржаўная тэлерадыёкампанія «Мір».
11.55. «Маёр Віхар». 2-я серыя.

13.10 «Казляня». Мультфільм.
13.20 Брэйн рынг.
14.00 Навіны.
14.20 Мультсерыял.
14.45 Лего-го!
15.10 Цін-Тонік.
15.40 «Карын і яе сабака».
16.05 Рок-урок.
16.30 «Вакол свету».
17.00 Навіны.
17.15 «Новая ахвяра». Серыял.
18.05 Надвор'е.
18.10 Гадзіна пік.
18.30 «Джэнтльмен-шоу».
19.00 Дзіўныя гісторыі ў праграме «Мая сям'я».
19.45 Спакойнай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.40 Праграма перадач.
20.45 Хто ёсць хто ў камедыі «Прынцэса Карабу».
22.35 Навіны.
22.45 «Абоз».
23.35 Прэс-экспрэс.
23.55 Праграма перадач.

«Расія»

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
7.20, 9.50, 23.25 Тавары — поштай.
7.30 Ранішні экспрэс-2.
8.00 Рэтра-шлягер.
8.25 «Дарагая рэдакцыя...»
8.55 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
10.20 «Востраў загінуўшых караблёў». Тэлевізійны маст. фільм. 1-я серыя.
16.20 Блак-нот.
16.35 «Чэленджэрс». Серыял для падлеткаў.
17.05 Ваш партнёр. «Стаўрапальпалімер».
17.15 «Цёмная» для Льва Рохліна.
17.30 «Вяртанцы». Дак. фільм. Частка 3-я.
18.00 Новае «Пятае кола».
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.30 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
20.30 Рэк-тайм.
20.45 Надвор'е на заўтра.
20.55 Міжнародны турнір па хакею на прыз «Известий». Расія—Канада.
23.35 Музыка ўсіх пакаленняў.
23.50 Хто на што здатны.
0.05 Не спі і глядзі.

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
12.10 «Гісторыя кахання». Серыял.
13.00 Тэрмін адказу — сёння.
13.30 Парады садаводам.
13.40 «Свяцільні Эрмітажа». Тэлефільм.
14.15 «Забойны аддзел». Серыял.
15.10, 20.45 Тэлеслужба бяспекі.
15.25 Парадоксы гісторыі. «Невядомы Лунін».
16.10 «Чарадзей». Маладзёжны серыял.
16.35 «Палёт на Месяц». Мультфільм.
17.05 Дзіцячае ТБ. «Тры колы, фаліянт і...»
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.25 «Гісторыя кахання». Серыял.
20.15 Асабістая справа.
21.00 «Забойны аддзел». Серыял.
22.05 Падзея.
22.20 Спартыўны агляд.
22.30 «Дом кіно».

НТБ

5.00 Сёння раніцай.
9.00 Маст. фільм «Напалеон». Фільм 1-ы.
10.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
12.00 Расійскія універсітэты.
13.15 Вялікая «Часінка».
15.30 Дыстанцыя 60.
16.30 Маст. фільм «Блакітнае дрэва» (Аргенціна—Італія).
17.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
18.00, 21.00 Сёння вечарам.
18.35 Герой дня.
19.00 Маст. фільм «Драпежны агонь» (ЗША).
20.35 Рускі альбом.
21.35 Гадзіна серыяла. «Пані следчы». 5-я серыя. «Пажар» (Францыя).
22.30 Часінка.
23.00 Сёння апоўначы.
23.20 Шахматы. Супертурнір у Лас-Пальмасе.
23.25 Кіно не для ўсіх. Райнер Вернер Фасбіндэр. Маст. фільм «Кітайская рулетка» (Германія—Францыя).

Пятніца, 20 снежня

Беларускае тэлебачанне

8.00 Навіны.
8.15 «Яшчэ не вечар...» Госць праграмы — сям'я ветэрынарнага ўрача П. В. Арэхава.
8.30 «Бархатны сезон». Музычна-забаўляльная праграма.
9.00 Тэлебачанне — школе. Гісторыя Беларусі. 9-ы клас. Культура Беларусі ў 20—30-х гадах XX стагоддзя.
9.30 «Паехаў поезд у Бульзібар». Маст. фільм.
10.35 «Пластылінавая варона». Мультфільм.
10.45 Студыя «Калыханка». «Уся справа ў капелюшы».
11.15 «Трапічная спёка». Тэлесерыял (ЗША).
12.15 Люстэрка. Праграма для жанчын.
12.35 «Музыка без межаў» на фестывалі «Залаты шлягер».
13.15 «Блуканне па пакутах». 3-я серыя «Пахмурная раніца».
15.00 Навіны.
15.10 «КААДП. Калі я быў маленькім», «КААДП. Лазневы дзень», «КААДП. Тайна зялёнага вострава». Мультфільмы.
15.40 «Святкуе маладосць». Канцэрт мастацкіх калектываў Белдзяржуніверсітэта.
16.45 Творчае маладзёжнае аб'яднанне «Крок». «Правінцыя». Барысаўскі раён.
17.05 Кантрасты. Прававая праграма.
17.35 Музычны антракт.
17.45 Чарнобыль: праблемы і вырашэнні. Прымае ўдзел міністр па надзвычайных сітуацыях і абароне насельніцтва ад наступстваў катастрофы на ЧАЭС І. А. Кенік.
18.35 Эканамікст.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 «Музычная абойма». Беларускі хіт-парад.
19.05 Міжнародны кур'ер. Падзеі, факты, каментарыі.
19.40 «Трапічная спёка». Тэлесерыял (ЗША).
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.10 «Праз алівы». Маст. фільм (Іран).
23.55 Навіны.
0.10 Акалада. Музычна-забаўляльная праграма.

ГРТ

8.00 Навіны.
8.15 «Новая ахвяра». Серыял.
9.10 Дзіўныя гісторыі ў праграме «Мая сям'я».
9.50 Пакуль усе дома.
10.25 Іграй гармонік, любы!
11.00 Навіны.
11.10 У эфіры Міждзяржаўная тэлерадыёкампанія «Мір». Ад пятніцы да пятніцы. Займальныя сюжэты з краін Садружнасці. «Кніжныя навінкі».
11.55 «Маёр Віхар». 3-я серыя.
13.20 Брэйн рынг.
14.00 Навіны.
14.20 «Касмічныя выратавальнікі лейтэнанта Марша». Мультсерыял.
14.45 Не зявай!
15.20 Фільм-казка «Пасля дожджычка, у чацвер...»
16.30 «Вакол свету». Па старонках перадачы «Клуб падарожнікаў».
17.00 Навіны.
17.15 «Новая ахвяра». Серыял.
18.10 Надвор'е.
18.15 Чалавек і закон.
18.45 Поле цудаў.
19.45 Спакойнай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.40 Праграма перадач.
20.45 Вялікія сышчыкі: Каломба ў дэтэктыве «Стаўка большая, чым смерць».
22.35 Погляд.
23.20 Навіны.
23.35 Начная кіназала. Баевік «Правасуддзе закавулкаў».
1.15 Прэс-экспрэс.
1.35 Праграма перадач.

«Расія»

7.00, 10.00, 16.00, 19.00 23.00 Весткі.
7.20, 9.50, 23.25 Тавары — поштай.
7.30 Ранішні экспрэс-2.
8.00 Рэтра-шлягер.
8.25 «Дарагая рэдакцыя...»
8.55 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
10.20 Гандлёвы дом. «Ле Монці».
10.35 «Востраў загінуўшых караблёў». Маст. фільм. 2-я серыя.
16.20 Блак-нот.
16.35 Імперыя гульняў.
17.25 Крок за крокам.
17.35 «Мой зялёны куракадзіл». Мультфільм.
17.45 Вертыкаль.
18.10 Бясконцае падарожжа.
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.30 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
20.30 Сам сабе рэжысёр.
21.05 Надвор'е на заўтра.
21.10 Фантастычны свет. «Вандроўнік». маст.фільм (ЗША).
22.05 «Эх, дарогі!»
22.35 Рэпарцёр.
23.35 Музыка ўсіх пакаленняў.
23.50 Не спі і глядзі.
0.15 Адамаў яблык.

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
12.10 «Гісторыя кахання». Серыял.
13.00 Тэрмін адказу — сёння.
13.30 Парады садаводам.
13.40 «Стадыён». Тэлефільм.
14.15 «Забойны аддзел». Серыял.
15.10, 20.45 Тэлеслужба бяспекі.
15.25 Ток-шоу «Наўздагад». Начальнік падатковай паліцыі Ленінградскай вобласці А. Няфёдаў.
16.10 Чэмпіянат расіі па міні-футболу. «Цюменьтрансгаз» (Югорск) — ПСІ (Санкт-Пецярбург).
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.25 «Гісторыя кахання». Серыял.
20.15 «Без назвы». Гумарыстычная праграма.
21.00 «Забойны аддзел». Серыял.
22.05 Падзея.
22.20 Спартыўны агляд.
22.30 Як быць каханымі.
22.55 Дзённік II Міжнароднага балетнага конкурсу «Мая».
23.10 «Міраж». Маст. тэлефільм (Латвія). 1-я серыя.

НТБ

5.00 Сёння раніцай.
9.00 Маст. фільм «Напалеон» (Францыя). 2-я серыя.
10.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
12.00 Расійскія універсітэты.
13.15 Вялікая «Часінка».
15.30 Дыстанцыя 60.
16.30 Кінатэатр юнага гледача. Маст. фільм «Блакітнае дрэва» (Аргенціна—Італія).
17.30 Футбольны клуб.
18.00, 21.00 Сёння вечарам.
18.35 Герой дня.
19.00 Наша старое кіно. Маст. фільм «Дзяўчаты».
20.40 Доктар Вугал.
21.35 Гадзіна серыяла. «Пані следчы». 6-я серыя «Пажар» (Францыя).
22.30 Часінка.
23.00 Сёння апоўначы.
23.20 Шахматы. Супертурнір у Лас-Пальмасе.
23.25 Свет кіно. Лі Мейджарс, Карэн Блэк у фільме Энтані Доусана «Рыба-забойца» (Бразілія—ЗША).
1.10 Начны канал. Эратычныя шоу свету.

Субота, 21 снежня

Беларускае тэлебачанне

8.00 навіны.
8.15 «Музычная абойма». Беларускі хіт-парад.
8.20 Сугучнасць. Перадача з Віцебска.
8.40 Творчае аб'яднанне «Тэлефільм». «Маятнік».
9.25 Здароўе. Карэкцыя зроку па метаду Бейтса.
10.00 Урокі Наталлі Наважылавай
10.30 «Усё пра ўсё». Інфармацыйна-пазнавальная праграма.
10.55 «Пудзіла». Мультфільм (Польшча).
12.00 Свет прыроды і захапленняў.
12.25 «Вока». Пра рэкламу і не толькі...
12.45 Шматгалоссе. Да 600-годдзя пасялення татар на Беларусі.
13.15 Алімп: ад падножжа да вяршыні.
13.35 Калаж. Праграма для дзелавых людзей.
14.05 «З нагоды мокрага снегу». Монаспектакль В. Шушкевіча паводле ранніх твораў Ф. М. Дастаеўскага.
15.35 Чацвёртае вымярэнне. Навукова-асветніцкая праграма.
16.15 Гісторыя кахання.
16.35 «Зорка з зоркаю гаворыць». Шоу-праграма з удзелам дрэсіроўшчыкаў Людмілы і Уладзіміра Шаўчэнкаў.
17.15 IX Міжнародны фестываль сучаснай харэаграфіі ў Віцебску.
18.15 Галерэя. Ксёндз Уладзіслаў (Завальнюк). Аўтарская праграма Тацціяны Ягоравай.
18.45 «Музычная абойма». Вынікі тыдня.
19.05 Па вашых просьбах. «Гол у Спаскія вароты». Маст. фільм.
20.40 Калыханка.
21.00 Навіны.
21.45 Музычны антракт.
22.00 Кампанія «Цэптэр» прадстаўляе: Мэл Гібсан у маст. фільме «Эйр-Амерыка» (ЗША).
23.45 Відзьма-нявідзьма.

ГРТ

6.45 Ірына Купчанка ў фільме «Чужыя пісьмы».
8.20 Мультсерыял.
8.45 Дамашняя бібліятэка.
9.00 Навіны.
9.10 Слова пастыра. Мітрапаліт Кірыл.
9.30 Не зявай!
10.00 Ранішняя пошта.
10.35 Смак.
11.00 Вяртанне Траццякоўкі. Гісторыя аднаго шэдэўра.
11.25 Фільм «Аповесць пра чэкіста».
13.00 Правінцыяльныя гісторыі.
13.30 Пад знакам «Пі».
14.00 Навіны.
14.20 «Саюзмультфільм» прадстаўляе: «Ну, пачакай!», «Незвычайны матч».
15.10 Ералаш.
15.45 «Акно ў Еўропу».
16.15 Леанід Якубовіч у тэлегульні «Кола гісторыі».
17.00 Навіны.
17.20 Надвор'е.
17.25 У свеце жывёл.
18.05 «Залатая серыя». Алег Стрыжэнаў у камедыі «Яго звалі Роберт».
19.45 Спакойнай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.50 Праграма перадач.
20.55 Што? Дзе? Калі?
22.20 «Каламбур».
22.50 Калекцыя Першага канала». Фільм Фрэнсіса Копалы «Ізгоі».
0.35 Праграма перадач.

«Расія»

7.00 Лукамор'е.
7.25 «Ну, пачакай!» Мультфільмы.
8.10 «Свет прыгод». Дак. фільм.
8.35 Па вашых пісьмах.
9.00 Кніжная лаўка.
9.15 Парламенцкі тыдзень.
10.00 Весткі ў адзінаццаць.
10.15 Тэлечасопіс «Здароўе».
10.30 Добрай раніцы.
11.00 21 кабінет.
11.30 Ананімныя субяседнікі.
12.00 Сад культуры.
12.30 Працэй простага.
13.00, 19.00, 23.50 Весткі.
13.20 «Бітлз». Вялікая чацвёрка». Дак. фільм (Англія). 3-я серыя.
14.10 «Нічога, акрамя...»
14.25 Дэ факта.
14.50 Свая гульня.
15.20 Мы з МІІТа.
16.00 Міжнародны турнір па хакею на прыз «Известий». Расія—Швецыя. У перапынках — «Музыка ўсіх пакаленняў» і мультфільм «Ліса і заяц».
18.25 На парозе стагоддзя.
19.35 Суботні вечар з Валянцінам Гнеушавым.
21.05 Надвор'е на заўтра.
21.10 Зусім сакрэтна.
22.10 «Нявеста ў чорным». Маст. фільм (ЗША).
0.05 Праграма «А».

Санкт-Пецярбург

9.10 «Фаліянт». Кніга — поштай.
9.25 Па рацэ плыве сякера.
9.55, 11.55, 13.55, 15.55, 18.55 Інфарм ТБ.
10.10 «Гонар маю». Ваенны агляд.
10.40 «Неўтаймаваная Афрыка». Дак. серыял аб прыродзе.
11.10 Ток-шоу «Наўздагад». Уладзімір Машкоў.
11.40 Страсці-мардасці.
12.10 Да 60-годдзя Пецярбургскага ТБ. «Залаты фонд». Тэлевізійны тэатр Давіда Карасіка.
14.10 Мы і банк.
14.45 Руская сядзіба.
15.10 Спартыўны агляд.
15.25 Парадоксы гісторыі. «Судовая загадка».
16.10 «Хлопчык і саломінка». Мультфільм (Японія).
16.30 Дзіцячае ТБ.
16.45 «Ад і да...»
17.00 Іржавыя правады.
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія. Праграма «Лато-бінга».
18.40 Вялікі фестываль.
19.20 «Танцуй, танцуй». Маст. фільм (Індыя). 1-я серыя.
20.45 «Неўскі праспект». Тэлефільм.
20.55 Свецкая хроніка.
21.10 Блеф-клуб.
21.45 «Парад парадаў» прадстаўляе Таню Буланаву.
22.30 «Міраж». Маст. фільм (Латвія). 2-я серыя.

НТБ

7.00 Сёння раніцай.
9.00 Кінатэатр юнага гледача. Рына Зялёная, Сяргей Філіпаў у фільме «Чужаземка».
10.10 Праграма для падлеткаў «Ад вінта».
10.30 Тэлегульня «Зразумей мяне».
11.00, 15.00 Сёння ўдзень.
12.00 Хакей. Рэгулярныя матчы НХЛ «Чыкага Блэк Хокс» — «Фларыда Пентэрс».
14.30 Панарама.
16.00 Кніжны магазін.
16.30 «Відэаарт» прадстаўляе: «Вялікая ілюзія. Вялікае падарожжа ў Галівуд». Заключны фільм.
17.00 Кінатэатр юнага гледача. Мультсерыял «Чалавек-павук» (ЗША).
17.30 Дог-шоу «Я і мой сабака».
18.00, 21.00 Сёння вечарам.
18.30 Праграма У. Познера «Чалавек у масцы».
19.20 Дак. серыял «Крымінальная Расія: сучасныя хронікі». Фільм дзесяты «Пярэварацень».
20.00 Надоечы.
20.45 Лялькі.
21.35 Прэмія «Оскар». Дасцін Хофман, Эн Бэнкрофт у фільме Майка Нікалса «Выпускнік» (ЗША).
23.30 Шахматы. Супертурнір у Лас-Пальмасе.
23.35 Трэцяе вока.
0.20 Начны канал. «Плейбой».

Нядзеля, 22 снежня

Беларускае тэлебачанне

8.00 Спорт і адкрыцці. «Незвычайны альпінізм».
8.20 «Опера». Дак. фільм студыі «Летапіс».
8.40 «Конан». Мультсерыял (ЗША).
9.05 «Тэлебом». Шоу-конкурс.
9.45 Студыя «Калыханка». Мульціклуб.
10.15 «Усё нармальна, мама!» Забаўляльная праграма.
10.45 Тураб'ектыў. Падарожжы, сустрэчы, адпачынак.
11.15 «Цыркі свету». Тэлевізійны шматсерыйны фільм. Цырк Мерана (Нарвегія).
12.50 Студыя «Акно». «Тэлек-шоу», «Я малюю».
13.15 «Вайна ў паветры». Дак. серыял (ЗША).
13.40 Мост.
14.10 Вяскоўцы. Падарожжа па літоўскіх вёсках.
14.40 Залатыя ключы. Тэлефестываль народнай творчасці.
15.15 Вяршыня свету. Агляд тэлегульняў года.
15.50 «Віншуем Вас!» Музычная праграма да Дня энергетыка.
16.50 Па вашых просьбах. «Алеу, Алеу». Маст. фільм (Турцыя).
18.30 Камп'ютэрны палігон.
19.05 Абібок.
19.40 Калыханка.
20.00 Рэзананс.
20.50 Спартыўны тэлекур'ер.
21.10 Навіны-ТБ.
21.25 Ток-шоу «Карамболь» з удзелам гурта «Манга-Манга».
22.00 «Сінема». А. Дэлон, М. Віці ў маст. фільме М. Антаніоні «Зацьменне» (Францыя—Італія).
0.10 Бархатны сезон. Музычна-забаўляльная праграма.

ГРТ

7.00 Вера Васільева ў фільме «Чук і Гек».
7.50 Ералаш.
8.30 Мультфільмы нашага дзяцінства: «Куды ідзе сланяня», «Кот у ботах».
9.00 Навіны.
9.15 «Бесталковыя заметкі» Дам. Крылова.
9.30 Пакуль усе дома.
10.10 Ранішняя зорка.
11.00 Служу Расіі! Ваенны кур'ер.
11.30 Іграй, гармонік, любы!
12.00 Відавочнае-неверагоднае.
12.30 Серыял «Падводная адысея каманды Кусто». «Васьміножак, васьміножак...»
13.25 Смехапанарама. Вядучы — Я. Петрасян.
14.00 Навіны.
14.20 Мікалай Геда ў праграме «Запрашэнне да музыкі».
14.55 Клуб падарожнікаў.
15.40 Мультфеерверк: «Ружовая пантэра», «Прыгоды Вудзі і яго сяброў».
16.25 «Адзін на адзін». Вядучы — А. Любімаў.
16.55 Надвор'е.
17.00 Яўген Міронаў у фільме «Мусульманін».
19.00 Час.
19.35 Праграма перадач.
19.40 «Ніка-96». Вынікі кінематаграфічнага года.
23.00 Футбольны агляд.
23.35 Навіны.
23.45 Шырлі Маклейн у камедыі «У чаканні лепшага».
1.30 Праграма перадач.

«Расія»

7.00 «Ну, пачакай!» Мультфільмы.
7.30 Пілігрым.
8.00 Лато-мільён.
8.15 Прысяга.
8.40 Вуснамі дзіцяці.
9.15 Ранішняя зорка.
10.00 Весткі ў адзінаццаць.
10.15 Рускае лато.
10.55 Прыз групы «Сава».
11.00 Чалавек на Зямлі.
11.30 Кніжная лаўка.
12.00 Тэлетэатр. І. Бабель «З адэскіх апавяданняў».
12.30 Працэй простага.
13.00, 23.15 Весткі.
13.20 «Бітлз». Вялікая чацвёрка». Дак. фільм (Англія). 4-я серыя.
14.15 Нічога, акрамя...
14.25 Караоке па-руску.
15.00 Зоркі балетнага конкурсу «Мая»
16.10 Футбол без межаў.
16.40 «Ва ўсіх на вуснах».
17.00 Чароўны свет Дыснея. «Крануты», «Аладдзін».
18.00 Багема. Л. Філатаў.
19.00 Люстэрка.
19.55 Надвор'е на заўтра.
20.15 «Каханая жанчына механіка Гаўрылава». Маст. фільм.
21.45 «К-2» прадстаўляе: «Хітрасць-22».
22.40 У Ксюшы.
23.30 Царская ложа. Васіль Герэла.

Санкт-Пецярбург

8.35 Гаючае слова.
9.10 Тата, мама і я — спартыўная сям'я.
9.35 Стыль жыцця.
9.55, 11.55, 13.55, 15.55, 18.55 Інфарм ТБ.
10.10 Авертайм.
10.35 «Неўтаймаваная Афрыка». Дак. серыял аб прыродзе.
11.05 «Казкі пра салдата». Мультфільм.
11.20 «Галандыя — краіна вады». Дак. фільм (Нідэрланды).
11.40 Флоту быць.
12.10 «Міа, мой міа». Маст. фільм (Расія).
14.05 Яшчэ адна Расія.
15.10 «9 дзён да Новага года». Класічная забаўляльная праграма.
15.40 «Прынцэса і дракон». Мультфільм (Японія).
16.10 Спартыўная праграма.
16.35 Дзіцячае ТБ. «Паласатая музыка», «Казка за казкай».
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія. «Кактэйль», «Дабралет».
18.40 Скарбы Пецярбурга. «Сімвалы свету».
19.25 «Танцуй, танцуй». Маст. фільм (Індыя). 2-я серыя.
20.20 Спявае Валерый Лявонцьеў.
20.55 Ва ўсіх на вуснах.
21.10 Ноу смокінг.
21.55 Міжнародны агляд.
22.20 «Паглядзім». Анонс тэлепраграм.
22.35 «Міраж». Маст. фільм (Латвія). 3-я серыя.

НТБ

7.00 Сёння раніцай
9.00 Свет прыгод і фантастыкі. «Дзень анёла». Маст. фільм.
10.10 Праграма для дзяцей «Ад вінта».
10.30 Тэлегульня «Зразумей мяне».
11.00, 15.00 Сёння ўдзень.
12.00 Куміры старога кіно. Жэрар Філіп, Мішэль Морган і Брыжыт Бардо ў фільме Рэне Клера «Вялікія манеўры» (Францыя).

13.50 НТБ-плюс.
14.00 Дак. фільм. «Дзікая прырода». Заключны фільм «Ваўкі з Цімаці Долтанам» (Вялікабрытанія).
16.00 Тэлегульня «Ключы ад форта Баяр» (Францыя).
17.30 Тэлегульня «Сто да аднаго».
18.00 Сёння вечарам.
18.30 «Амерыканскі дзядуля». Маст. фільм.
20.00 Вынікі.
21.10 Свет кіно.- Маст. фільм «Далікатэсы» (Францыя).
23.00 Лепшыя шоу і вар'етэ свету. «Ноч у Рыо» (Бразілія).

Віншаванні

*Віншуем дарагога ўнука **Сяргея,** які служыць у Беларускай арміі, з 20 годдзем. Жадаем моцнага здароўя, шчасця, поспехаў у армейскіх справах.*
Дзядуля і бабуля Уласень, *в. Турэц Чэрвеньскага раёна.*

*Віншуем з днём нараджэння **Васіля Пятровіча БОЛСУНА.** Жадаем добрага здароўя, радасці і шчасця на ўсё жыццё.*
Цешча, Габрыкавы, Болсун, *г. Гомель.*

*Віншуем з днём нараджэння **Люсю ШКЛЯРЫК** з г. Мінска. Жадаем моцнага здароўя, быць заўсёды каханай і прыгожай.*
Каробачкі з *в. Навасёлкі.*

*Віншуем **Таццяну Іванаўну КАНЬКОВУ** з г. Магілёва з днём нараджэння. Жадаем моцнага здароўя, поспехаў у працы, сямейнага дабрабыту.*
Сям'я Ждановічаў *з в. Янавічы.*

*Віншуем з днём нараджэння **Галіну Леанідаўну ЧАЙКА.** Мы моцна кахаем цябе і жадаем радасці, шчасця і ўдачы на доўгія гады.*
Муж Ігар, дачка Вераніка.

*Сардэчна віншуем з днём нараджэння дарагую матулю і бабулю **Марыю Ільінічну ХАМЯНОК** з в. Крукавічы. Жадаем добрага здароўя, шчасця і доўгіх гадоў жыцця.*
«Сколько прожито лет,
мы не будем считать,
Будем только желать
не болеть, не скучать
И ещё много раз дни
рожденья встречать».
Унукі, дачка, зяць, *г. Мінск.*

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь, Кабінет Міністраў Рэспублікі Беларусь, калектыў рэдакцыі газеты «Звязда».
Рэгістрацыйны нумар 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЫЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), І. БАРАНОЎСКІ, У. ГОЙТАН, В. ЖДАНКО, Л. ЛАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, Л. РЫЖАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), С. ШАЎЦОЎ.

НАШ АДРАС: 220013, гор. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда». ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 68-29-19; намеснікаў галоўнага рэдактара — 32-44-12, 32-14-25, 32-35-05; аддзелаў: [illegible]. ФАКС: 68-27-79, 68-28-77. E-mail: daily@zvyazda.belpak.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў несуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. [illegible]

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79. Тыраж 94.463 Індэкс 63850. Зак. № 7812. Выходзіць 220 разоў на год. Нумар падпісаны ў 20.15.